

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR PROGRAMJA

2007

ANNUAL PLAN OF THE NATIONAL SZÉCHÉNYI LIBRARY

FOR 2007

Felelős kiadó: Dr. Monok István
Technikai szerkesztő: Teszár Edit

Cím:
Országos Széchényi Könyvtár
H-1827 Budapest
Budavári Palota F épület

Központi telefon: (1) 224-3700
Központi fax: (1) 202-0804
Központi tájékoztatás: (1) 224-3845, (1) 224-3848
Kötelespéldány szolgálat: (1) 224-3837
Könyvek központi katalógusa: (1) 224-3813
Könyvtárközi kölcsönzés: (1) 224-3824

Külső részlegek:
1054 Budapest, Hold u. 6.
Központi telefon: (1) 331-6956
Központi fax: (1) 332-7598

<http://www.oszk.hu>

e-mail

director@oszk.hu	Főigazgató
ghig@oszk.hu	Gazdasági igazgató
inform@oszk.hu	Tájékoztatási Igazgatóság
spcoll@oszk.hu	Tudományos és Különgyűjteményi Igazgatóság
bibliogr@oszk.hu	Gyűjteményfejlesztési Igazgatóság
kint@oszk.hu	Könyvtári Intézet
info@oszk.hu	Informatikai rendszergazda
kiadvany@oszk.hu	Kiadványterjesztés
interjutar@oszk.hu	Történeti Interjúk Tára

Angol fordítás: Timár Eszter

HU ISSN 1588-368X

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR PROGRAMJA

2007

BUDAPEST

Responsible editor: Dr. István Monok
 Technical assistant: Edit Teszár

Address:
 National Széchényi Library
 H-1827 Budapest, Hungary
 Buda Royal Palace wing F

Telephone: (+36-1) 224-3700
 Fax: (+36-1) 202-0804
 Central information: (+36-1) 224-3845, (+36-1) 224-3848
 Legal Deposit Services: (+36-1) 224-3837
 Union Catalogue of Books: (+36-1) 224-3813
 Interlibrary Loan: (+36-1) 224-3824

External units:
 H-1054 Budapest, Hold utca 6.
 Telephone: (+36-1) 331-6956
 Fax: (+36-1) 332-7598

<http://www.oszk.hu>

e-mail	
director@oszk.hu	Director General
ghig@oszk.hu	Financial Manager
inform@oszk.hu	Information Directorate
spcoll@oszk.hu	Scientific and Special Collections Directorate
bibliogr@oszk.hu	Collection Development Directorate
kint@oszk.hu	Library Institute
info@oszk.hu	Information technology system administrator
kiadvany@oszk.hu	Distribution of publications
interjutar@oszk.hu	Collection of Historical Interviews

English translation by Eszter Timár

BEVEZETŐ	9
ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	12
A nemzeti könyvtár munkáját segítő testületek	12
A könyvtár használata	13
Nyitva tartás	14
Katalógusok	15
Elektronikus katalógusok és bibliográfiák	15
Cédula katalógusok	17
Központi katalógusok	18
Információs szolgáltatások	20
Másolatszolgáltatás	21
GYŰJTEMÉNYEK	22
Törzsgyűjtemény	22
Különgyűjtemények	22
Kézirattár	22
Régi Nyomtatványok Tára	23
Színháztörténeti Tár	23
Zeneműtár	23
Térképtár	24
Kisnyomtatványtár	24
Történeti Interjúk Tára	24
Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár	25
Fénykép- és Fotóművészeti Tár	25
Iráttár	26
A zirci Ciszterci Apátság Reguly Antal Könyvtára	27
A KÖNYVTÁR MUNKATÁRSAI	28
SZERVEZETI FELÉPÍTÉS	29

A KÖNYVTÁR ÉPÜLETEI	31
Alaprajzok	32
Kiállítóterek	35
KIÁLLÍTÁSOK	37
MUNKATERVI ÖSSZEFOGLALÓ	38
Tudományos és Különgyűjteményi Igazgatóság	38
Gyűjteményfejlesztési és Feldolgozási Igazgatóság	46
Tájékoztatási Igazgatóság	62
Informatikai Igazgatóság	64
Könyvtári Intézet	67
Gazdasági Igazgatóság	75
A NEMZETI KÖNYVTÁRBAN MŰKÖDŐ TÁRSASÁGOK ÉS MUNKACSOPORTOK	78
Az Országos Széchényi Könyvtár támogatói	78
NEMZETKÖZI SZERVEZETI TAGSÁG	79
TERVEZETT KIADVÁNYOK 2007	80

FOREWORD	85
GENERAL INFORMATION	91
Bodies assisting the work of the national library	91
Use of the library	92
Hours	93
Catalogues	95
Electronic catalogues and bibliographies	95
Card catalogues	97
Union catalogues	99
Information services	100
Informatics services	101
Copy service	102
COLLECTIONS	103
General Collection	103
Special Collections	103
Manuscript Collection	103
Collection of Early Books	104
Collection of the Theatre History	104
Music Collection	104
Map Collection	105
Collection of Small Prints	105
Collection of Historical Interviews	105
Special Library for Book History and Library Sciences	106
Collection of Photographs and Photographic Art	107
Archive	108
The Antal Reguly Library of the Cistercian Abbey in Zirc	108
THE LIBRARY'S STAFF	109
ORGANIZATIONAL STRUCTURE	110

THE LIBRARY'S BUILDINGS	112
Exhibition spaces	113
Layout plans	114
GUIDED VISITS FOR GROUPS, ENTRY FEES	117
EXHIBITIONS	118
OUTLINE OF WORK PLANS	119
Scientific and Special Collections Directorate	119
Collection Development and Processing Directorate	133
Information Directorate	150
Directorate of Informatics	163
Library Institute	166
Financial Management	175
SOCIETIES AND WORKING GROUPS	
OPERATING IN THE NATIONAL LIBRARY	180
Sponsors of the National Széchényi Library	180
INTERNATIONAL MEMBERSHIPS	181

Bevezető

A nemzeti könyvtár jövőjét alapjaiban meghatározó év elé nézünk. A Magyar Köztársaság 2013-ig tartó Nemzeti Fejlesztési Terve elfogadás előtt áll, stratégiai fontosságú tehát, hogy ennek a tervnek, ha csak minimális részben is, de részét képezzék a Könyvtár céljai is. Két alapvető területen kell, hogy megjelenjünk: az infrastrukturális fejlesztési terveinkkel, illetve a könyvtári digitalizációs programmal. Tekintve, hogy az Oktatási és Kulturális Minisztérium által elkészített kormányzati program (*A kulturális modernizáció irányai*, 2006. december 13.) kellő hangsúllyal szerepelteti ezt a kérdést, bizakodhatunk céljaink elérésében. A Könyvtár éves munkatervét is – az elfogadott stratégiai tervünkkel összhangban – e dokumentum szellemében állítottuk össze.

A Könyvtár finanszírozása a programok mentén való gondolkodást erősíti. Sajnos nem tudjuk valamennyi megkezdett, évek, sokszor évtizedek óta végzett munkánkat folytatni. A kiválasztott programok megvalósítását azonban akár a bérekre kapott pénzeszközök más célú felhasználásával is megvalósítjuk.

A 2007. évben alapvetően öt feladatkört emelünk ki: (1) a Magyar Nemzeti Bibliográfia teljes vertikumát – időben, illetve a dokumentum típusokat értve ezen – bemutató egységes rendszer kidolgozása, egységes megjelenítése; (2) katalógusaink és nyilvántartásaink retrokonverziójának dinamikus folytatása, ennek érdekében a különgyűjteményi táruk anyagának intenzív feldolgozása; (3) a könyvtári dokumentumok digitális állományának dinamikus növelése; (4) a központi nyilvántartások rendszerének határozott fejlesztése (Magyar Országos Közös Katalógus, az 1851 előtti írott kulturális örökség [régí könyvek és kéziratok] központi nyilvántartása, Humán Szakirodalmi Adatbázis); (5) eddigi eredményeink hangsúlyosabb, szervezettebb és szélesebb körben történő bemu-

tatása, vagyis a közönségkapcsolati tevékenységünk felerősítése. Mind az öt terület feladatainak megvalósulása alapvető abból a szempontból, hogy a nemzeti könyvtár – kihasználva azt az előnyt, hogy a Könyvtári Intézet a könyvtár része – fejleszteni tudja szolgáltatásait olvasói, illetve a hazai és a nemzetközi könyvtári rendszer irányában.

A nemzeti bibliográfia (könyvek, periodikumok, zeneművek, térképek) egyetlen honlapon válik elérhetővé attól függetlenül, hogy az egyes korszakok, illetve dokumentumtípusok más-más rendszerben rögzítettek. A különgyűjteményi táruk anyagának feldolgozása felgyorsul, segítve ezzel a retrospektív nemzeti bibliográfia munkálatait. Külön hangsúly esik arra, hogy az 1850 előtti kisnyomtatványok és a térképlapok leírása is részévé válik a nemzeti bibliográfiai rendszernek. A munkát segíti a 2007. január 1-jével megalakuló MTA–OSZK Res Libraria Hungariae kutatócsoport, amelynek személyi költségeit a Magyar Tudományos Akadémia biztosítja 4 évig (7 teljes állás). A Könyvtár tudományos kutatómunkája így szervezettebbé válik, központba a magyarországi könyvtörténet kerül, s az alap kutatások elsődlegesen a nemzeti könyvtár anyagának tudományos szintű feltárására irányulnak.

A könyvek katalógusának retrokonverziójának befejezése stratégiai feladat. Külön finanszírozással – amely a Nemzeti Fejlesztési Terv része – két év alatt megoldható. Ugyanígy lendületet kap a nagytömegű digitalizálás. Az 1997-ben alapított Neumann János Digitális Könyvtár jövő év január 1-jétől a nemzeti könyvtár részévé válik, így a könyvtári dokumentumok magyarországi digitalizálásának tudásközpontja, koordinátora is Könyvtárunk lett. A Magyar Elektronikus Könyvtár kibővült feladatkörrel látja el feladatát, elkezdjük az Internet rendszeres mentését is (webarátás, harvest-ing). A dokumentumok digitalizálásában mi a szerzői jog által nem védett anyagra koncentrálunk. Ezt egészíti ki az olvasói kérésre történő, illetve az állományvédelmi digitalizálás.

Az országos közös katalógizálás, illetve közös adatbázis építés terén a Magyar Országos Közös Katalógus (MOKKA) és az Országos Dokumentumellátó Rendszer (ODR) adatbázisa egyesül, az 1850 előtti könyvek (MOKKA-R) és a kéziratok (MOKKA-MS) közös katalógusa élő szolgáltatássá válik, és bemutatjuk az Országos Humán Szakirodalmi Adatbázis (MOKKA-C) új rendszerét is.

A Könyvtár szervezeti rendjében minimális változások lesznek. Új különgyűjteményi tárként létrehozuk a Fénykép- és Fotóművészeti Tárát, megszűnik az 1956-os kutatócsoport. A Könyvtár tájékoztatói igazgatói posztjára nyilvános pályázatot írunk ki. Ezzel szétválik az általános főigazgató helyettesi és a tájékoztatói igazgatói poszt.

A Nemzeti Fejlesztési Terv indulása, illetve a párhuzamos pályázati lehetőségek reményeink szerint lehetővé teszik egy új mélyraktár építését, az épületgépészeti és az elektromos rendszer felújítását, a homlokzati rekonstrukció folytatását. A felújítások és a beruházások során az épületen belül megoldjuk az egyes igazgatóságok kubatúra igényeit is, elsősorban azért, hogy az összetartozó osztályok egymás mellett helyezkedjenek el. Az Európai Könyvtörténeti Szakkönyvtár is így bővítheti tereit.

A szűkülő anyagi lehetőségek rákényszerítenek bennünket arra, hogy a Könyvtár költségvetésében a személyi és a dologi kiadások arányát határozottan változtassuk, ami minden bizonnyal elbocsátásokkal jár majd.

Budapest, 2006 decemberében

Monok István
főigazgató

A nemzeti könyvtár munkáját segítő testületek

Oktatási és Kulturális Minisztérium, a könyvtár fenntartója
1055 Budapest, Szalay u. 10–14.
<http://www.okm.hu>

Országos Könyvtári Kuratórium

A Kormány a 165/1999. (XI. 19.) sz. rendeletével létrehozta az Országos Könyvtári Kuratóriumot. A Kuratórium véleményt nyilvánít, javaslatot tesz, döntést vagy intézkedést kezdeményez az OSZK-nak a kulturális alaptörvényben meghatározott feladatait, azok fejlesztését és finanszírozását illetően. A Kuratórium a könyvtári ellátás stratégiai fejlesztésének legfontosabb miniszteri tanácsadó szerve.

Elnök: Bakonyi Péter

Titkár: Redl Károly, e-mail: redl@ogyk.hu

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

1054 Budapest, Hold u. 6.

Informatikai és Könyvtári Szövetség

1054 Budapest, Hold u. 6.

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

1827 Budapest, Budavári Palota F épület

Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma

c/o BKÁE Könyvtára, 1093 Budapest, Közraktár u. 18–20.

A könyvtár használata

Az Országos Széchényi Könyvtár több arcú intézmény. Gyűjteményeivel és e gyűjteményekkel kapcsolatos szolgáltatásaival a nemzeti kultúra évszázadok alatt felhalmozott kincseit őrzi és bocsátja az olvasók rendelkezésére, központi szolgáltatásaival pedig meghatározó szerepet tölt be az ország könyvtári rendszerében.

A könyvtár állománya nem kölcsönözhető, csak helyben olvasással használható.

A könyvtár gyűjteményeit és szolgáltatásait minden 18. életévét betöltött személy érvényes olvasójeggyel veheti igénybe. (Beiratkozhatnak azok a 16. életévüket betöltött középiskolások is, akik az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen részt vesznek, és iskolájuk ezt igazolja.)

Éves könyvtárhasználati díj:	6000 Ft
Kedvezményes: (diákoknak, katonáknak, nyugdíjasoknak)	3000 Ft
Fél évre szóló könyvtárhasználati díj	3000 Ft
Fél évre szóló kedvezményes könyvtárhasználati díj	1500 Ft
Látogatójegy	1000 Ft

A könyvtárhasználati díj fizetése alól mentesülnek a könyvtárosok, közgyűjtemények dolgozói, a köz- és felsőoktatásban résztvevő oktatók, a könyvtár szakos hallgatók, a KKDSZ tagjai, a könyvtárral kölcsönösségi alapon megállapodott intézmények munkatársai, valamint HTM-igazolvánnyal rendelkezők, a 70 éven felüliek, továbbá a vakok, csökkentlátók, hallássérültek, mozgássérültek.

Olvasójegy típusok:

A jelű: kutatók, PhD-programban részt vevők, egyetemi és főiskolai oktatók számára,

B jelű: mindazon olvasók számára, akik nem jogosultak az „A”, a „C” vagy a „D” jelű olvasójegy váltására,

C jelű: felsőoktatási intézmények nem bölcsész szakos hallgatói számára,
 D jelű: felsőoktatási intézmények bölcsészettudományi karainak, illetve szakjainak hallgatói számára.

Nyitva tartás

A *Törzsgyűjtemény* (könyv, hírlap, folyóirat, mikrofilm, multimédia)
 hétfő: zárva kedd–szombat: 10–20

Különgyűjtemények

Kézirattár, Régi Nyomtatványok Tára,
 Színháztörténeti Tár,
 Zeneműtár, Térképtár,
 Kisnyomtatványtár
 hétfő: zárva kedd–péntek: 09–18 szombat: 10–15

A Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár

Hétfő		zárva	
Kedd		10.00–20.00	
Szerda		10.00–20.00	
Csütörtök		10.00–20.00	júliusban: 10.00–16.00
Péntek		10.00–20.00	júliusban: 10.00–14.00
Szombat	január:	10.00–18.00	
	február–április:	10.00–15.00	
	május–június:	10.00–18.00	
	július–augusztus:	zárva	
	szeptember–október:	10.00–15.00	
	november–december:	10.00–18.00	

A könyvtár július 16-tól augusztus 20-ig zárva tart.

Katalógusok

Elektronikus katalógusok és bibliográfiák

Online Olvasói Katalógus

LibriVision–AMICUS alapú katalógus
 Hazai (1952–) és külföldi (1945–) dokumentumok katalógusa
<http://nektar.oszk.hu>
 telnét: primula.oszk.hu, login: nektar

Bibliographica Hungarica

A tövön mint 70000 rekordot tartalmazó adatbázis a magyar irodalom idegen nyelvű bibliográfiáját tartalmazza 1800-tól 1978-ig bezárólag. Az adatbázis az alábbi címen érhető el:
<http://demeter.oszk.hu>

IKB – Magyar Periodika Adatbázis (1986–2003)

http://w3.oszk.hu/ikb_h.htm
 2004-től a teljes adatbázis az Online Olvasói Katalógusban is megtalálható:
<http://nektar.oszk.hu>

IKER – Időszaki Kiadványok Repertórium (1986–2002)

<http://w3.oszk.hu/rep.htm>

Nemzeti Periodika Adatbázis

2002-től az Online Olvasói Katalógusban kereshető:
<http://nektar.oszk.hu>

HEKTOR

HUNMARC-alapú Egységes Katalógizáló és Tároló Olvasóbarát Rendszer
 Hazai (1976–) és külföldi (1987–) könyvek bibliográfiai adatbázisa
http://w3.oszk.hu/books_h.htm

MANCI (Magyar és Nemzetközi Cikkek, 1985–)

adatbázis: a magyar könyvtár- és információtudományi periodikumok teljeskörű, a külföldi folyóiratoknak pedig válogatott, kurrens feldolgozása

<http://w3.oszk.hu/manci.htm>

CD-ROM adatbázis

a magyarországi könyvtárak lelőhely-információival

http://alfred.neumann-haz.hu/scripts/CDxcgi?infile=main_frame.html

Hungarika Információ

határon túli és magyar vonatkozású külföldi írárok bibliográfiája

<http://www.iif.hu/db/huni/index.html>

HUNGARIKA Névkataszter

külföldi magyar személyiségek adatbázisa

<http://www.iif.hu/db/hung/index.html>

HUNGARIKA WWW – Külföldi hungarika könyvtári gyűjtemények

<http://www.oszk.hu/hungarik/index.html>

A Könyvtártudományi Szakkönyvtár folyóirat-tartalomjegyzék szolgáltatása

<http://www.oszk.hu/szerv/ki/tartj/tartjegy.htm>

Kéziratos források az Országos Széchényi Könyvtárban 1789–1867

<http://www.oszk.hu/szerv/kf/kezirattar/1950.htm>

Az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattára levelestári katalóguscédulái

<http://w3.swi.hu/kiralyp/levelest/index.htm>

Magyar Elektronikus Könyvtár

<http://www.mek.oszk.hu>

Elektronikus Régi Magyar Könyvtár

<http://www.arcanum.hu/catalogus>

Magyar Könyvészet 1712–1920

<http://www.arcanum.hu/catalogus>

Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái

<http://www.arcanum.hu/catalogus>

MOKKA (Magyar Országos Közös Katalógus)

<http://www.mokka.hu>

Előkészületben lévő katalógusok/adatbázisok:

Újkori Kéziratkatalógusok Tára – Magyarországi kéziratok adatbázisa

<http://www.oszk.hu/szerv/kf/kezirattar/repertorium>

Clavis Typographiae Regionis Carpathicae – Kárpát-medencei nyomdászattörténeti adatbázis

Cédula katalógusok

Törzsgyűjtemény

(magyar nyelvű művek 1712-től, külföldi irodalom 1601-től)

Könyvek betűrendes cédulakatalógusai:

- régi (ún. müncheni) katalógus (az 1930-as évek közepéig beszerzett művek még átdolgozatlan része);
- 1986-ig megjelent könyvek;
- 1986-ig megjelent sorozatok;
- kézikönyvtárak katalógusa.

Könyvek ETO szerinti cédulakatalógusai:

- 1800 előtt megjelent művek;
- 1801–1945 között megjelent művek 0–6 szakcsoportja;
- 1801–1991 között megjelent művek (az 1801–1945 közötti időszak 0–6 szakcsoportja kivételével).

Tankönyvek és jegyzetek betűrendes katalógusai:

- 1950–1964 között megjelent egyetemi és főiskolai jegyzetek;
- 1965–1972 közötti időszakra nyomtatott kötetkatalógusok állnak rendelkezésre;
- 1973–1986 között megjelentek (az egyetemi tankönyvek kivételével);
- 1987-től megjelent művek a számítógépes katalógusban kereshetők.

A *különgyűjtemények* az adott gyűjtemény jellegének megfelelő, több oldalú feltárást lehetővé tevő katalógusokkal rendelkeznek.

Központi katalógusok

Könyvek központi katalógusa

Az 1801–1952 között Magyarországon és külföldön megjelent, valamint az 1952 után külföldön megjelent könyvek magyarországi lelőhelyeiről tájékoztat.

Telefon: 224-3813, 224-3814

Fax: 356-8978

e-mail: kkk1@oszk.hu

Külföldi folyóiratok központi katalógusa

A hazai könyvtárakban meglévő külföldi folyóiratok cím-, állomány- és lelőhelyadatait tartalmazza. A katalógus CD-ROM-on is megjelenik, illetve számítógépes hálózaton is elérhető.

Telefon: 224-3834

Fax: 208-0804

e-mail: kfk@oszk.hu

Információs szolgáltatások

LibInfo (Magyar Könyvtárak Internetes Tájékoztató Szolgálat) (Librarian Online Information)

A magyar nyilvános könyvtárak, egyéb intézmények és magánszemélyek önkéntes együttműködésén alapuló, konzorciumi formában működő – bizonyos kereteken belül – ingyenes, országos lefedettségű online információ- és tartalomszolgáltatás. A szolgáltatást igénybevevő az e-mailen beérkező kérdésekre 48 órán belül – nagyjából a könyvtárak gyűjteményére, a könyvtárosok felhalmozott tudására, az internetes lehetőségekre alapuló, forrásanyagokkal alátámasztott, hiteles, nem hipotetikus, megalapozott – információ birtokába jut. A rendszer működtetője és koordinátora az Országos Széchényi Könyvtár.

A szolgáltatás elérhető a <http://libinfo.oszk.hu> internetes címen.

Szóbeli (ingyenes): a központi tájékoztató szolgálat és az olvasótermek ügyeletes tájékoztató szakemberei által.

Írásbeli (térítéses):

- irodalomkutatás
 - adatgyűjtés és -összeállítás
 - tartalomjegyzék-szolgáltatás
- e-mail: inform@oszk.hu

Számítógépes: az OSZK adatbázisainak és külső adatbázisoknak a használata.

Az adatbázisokkal kapcsolatos további tájékoztatás kérhető:

Telefon: 224-3845, 224-3848

Fax: 478-3645

e-mail: inform@oszk.hu,
szinf@oszk.hu

Könyvtárközi kölcsönzés

Ha a keresett mű más hazai könyvtárban vagy csak külföldön található meg, akkor az olvasó kérésére és költségére az adott dokumentumot vagy másolatát megrendeljük.

Telefon: 224-3824
 Fax: 487-8679
 e-mail: konkoz@oszk.hu
 Ariel: 193.6.201.142

Informatikai szolgáltatások

Az OSZK olvasói számára az OPM-rendszeren belül irodalomkutatáshoz és tanulmányok elkészítéséhez a VII. szinti olvasótermekben számítógépes munkaállomásokat biztosít.

Elérhető szolgáltatások:

- internet hozzáférés
- ingyenes tárhely biztosítása
- alapvető irodai szoftverek használata (szöveg- és képszerkesztés, táblázatok)
- térítéses nyomtatás
- külső adathordozókra történő térítéses másolás
- mentés és másolás távoli ftp helyekre
- térítéses szkennelés
- hálózati CD-ROM-ok elérése intraneten
- ingyenes hozzáférés térítéses adatbázisokhoz (EBSCO, EISZ)
- ingyenes WI.FI szolgáltatás a VII. emeleti olvasótermekben

A szolgáltatásokkal kapcsolatos további tájékoztatás kérhető:

Telefon: 224-3845, 224-3848
 Fax: 478-3645
 e-mail: opm@oszk.hu

Másolatszolgáltatás

A Reprográfiai Szolgálatnál a másolás lehetőségét, módját és költségeit a dokumentum egyedi sajátosságai határozzák meg:

- gyorsmásolás
- ún. Canon eljárás (filmről papírmásolat)
- fotólaboratóriumi szolgáltatások
- szkennelés és másolás elektronikus adathordozókra (floppy, CD-ROM)
- gyors-szkennelés mikrofilmekről a Mikrofilm olvasóteremben (floppy, CD-ROM, papír)

A szolgáltatásokkal kapcsolatban további tájékoztatás kérhető:

Reprográfiai Szolgálat a VII. emeleten:

Telefon: 224-3810, 487-8690
 Fax: 224-3806
 e-mail: mikro@oszk.hu

Törzsgyűjtemény

A Magyarország mindenkori területén 1712-től és a külföldön 1601-től megjelent könyveket, hírlapokat, folyóiratokat foglalja magába. A törzsgyűjtemény mintegy 2 350 000 könyvet, 345 000 hírlap- és folyóiratkötetet, valamint 265 000 tekercs mikrofilmet, továbbá tízezernél több fizikai hordozón (off-line) megjelent elektronikus dokumentumot tartalmaz.

Különggyűjtemények

Kézirattár

Széchenyi Ferenc gróf könyvgyűjteményéhez mintegy 1200 kézirat is tartozott. Erre alapozva a kéziratok gyűjteménye már a 19. század első felében gyors gyarapodásnak indult. Kiemelkedő gyarapodást jelentett a több száz középkori kódexet és a magyar nyelv néhány korai emlékét tartalmazó Jankovich-gyűjtemény átvétele. A tár több mint egymillió darab, a magyar irodalomtörténet, történettudomány és művelődéstörténet számára forrásértékű kéziratok dokumentumot őriz. Például a Halotti Beszéd a Pray-kódexben; az Ómagyar Mária-siralom a Leuveni-kódexben; Anonymus Gestája; az 1360-as évekből a Képes Krónika; 35 darab corvina stb. Legújabb kori történelmünket dokumentálja a közelmúlt eseményeinek szereplőivel készült, magnetofonszalagra rögzített visszaemlékezések vagy mélyinterjúk oral-history gyűjteménye, valamint az 1956-os forradalom eredeti vagy másolt iratainak gyűjteménye (pl. a Jelcindosszié; Guy Turbet-Delof francia diplomata személyi irattára).

Régi Nyomtatványok Tára

1700 darab ősnymtatvány (1500 előtt nyomtatott dokumentumok); 8600 darab régi magyar könyv (1711 előtt megjelent magyar nyelvű, Magyarországon nyomtatott, illetve magyar szerzőktől külföldön idegen nyelven megjelent kiadványok); Apponyi Sándor gróf hungarikakönyvtára (5000 külföldön nyomtatott magyar vonatkozású régi könyv, röplap, metszet); antikva-gyűjtemény (mintegy 13 000 kötet 16. századi külföldi nyomtatvány); a magyar könyvkötészet fejlődését, jellegzetes stílusváltásait reprezentáló kötésgyűjtemény (nagyszombati, kolozsvári és barokk kötések, super ex librissel díszített munkák, hártyára festett és aranyozott jellegzetes debreceni kötések stb.) tára.

Színháztörténeti Tár

A tár az ország legnagyobb magyar színházi forrásgyűjteménye. Gazdag állományának magva a 30 000 darabot kitevő színdarab-gyűjtemény, a legnevesebb magyar rendezők rendezőpéldányai, a több mint 380 000 darabos színlap, műsorfűzet és aprónymtatvány, a 130 000 darabos képgyűjtemény (ebben 30 000 darab eredeti díszlet- és jelmezterv).

A gyűjteményt színházi irattárak egészítik ki: az Esterházy-színházak, a Nemzeti Színház és a Vígszínház iratai.

Zeneműtár

Mintegy 270 000 egységből álló, a zene magyar vonatkozásainak minden írott és hangzó dokumentumára kiterjedő gyűjtemény, akár kézírással, akár bármely nyomtatási, illetve sokszorosítási eljárással készült, akár hanglemezen vagy hangszalagon rögzítették azt. (A kéziratokat a 16. századig a Kézirattár, a nyomtatványokat a 18. századig a Régi Nyomtatványok Tára őrzi.)

Gyűjteményének legjelentősebb darabjai többek között például az Esterházy-archívumból ide került Haydn-autográfok, a Liszt Ferenc-autográfok, az Erkel Ferenc-, a Mosonyi Mihály- és a Dohnányi Ernő-gyűjtemény.

Térképtár

A jelenleg 192 000 egységet számláló gyűjtemény alapját Széchényi Ferenc 1500 műből álló adománya vetette meg. A Térképtár gyűjteménye 151 000 nyomtatott, 35 000 kéziratos térképet, 5000 atlaszt, 84 dombortérképet, 58 föld- és éggömböt, valamint több mint 1800 kötet magyarázót tartalmaz. A tár gyűjtőköre minden kartográfiai hungarika dokumentumra (kataszteri térképekre, birtok-vázlatokra is) kiterjed.

Kisnyomtatványtár

Több mint 2 000 000 egységet számláló, 1711 után Magyarországon megjelent kisnyomtatvány: röplap, műsorlap, 16 lap terjedelemben alatti nyomtatvány, szöveges és grafikai plakát, metszet, képeslap, gyászjelentés, alkalmazott kisgrafika tára.

Történeti Interjúk Tára

Video-émlékiratokat, interjúkat készít a közélet, a gazdaság, a tudomány és a kultúra hazai és határon túl élő személyiségeivel, akik életpályájukból adódóan, sorsuk felidézésével hozzájárulhatnak századunk történelmének pontosabb megismeréséhez. A tár nemcsak készíti, hanem gyűjti is más mozgóképkészítő műhelyek hasonló jellegű produkcióit. Eddig mintegy 500 életinterjú készült 3000 óra terjedelemben. A tár keretében működik a Magyar Filmintézet, a Magyar Televízió, az OSZK és a Magyar Külkereskedelmi Bank

által alapított, és ez utóbbi által támogatott Magyar Mozgóképkincs Megismertetéséért Alapítvány. Az Alapítvány folyamatosan gyűjti a hungarika gyűjtőkörbe tartozó játék- és dokumentumfilmeket, valamint videoanyagokat. Ezekből időközös VHS kutatókaszettán 1 példány az OSZK-ba kerül. E gyűjtemény mintegy 7000 egységből áll, ami hozzávetőlegesen 5000 óranyi mozgóképet jelent. A Tár keretében működik a Szabad Európa Rádió archívuma is.

Könyvtártörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár

A Könyvtártörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár a könyvtár- és tájékoztatástudomány, a könyvtár-informatika és a könyvtártörténet országos szakkönyvtára. A kutatók és fejlesztők, a könyvtárügy irányítói, a gyakorló könyvtárosok és a könyvtár szakos hallgatók részére biztosítja a vonatkozó hazai és külföldi szakirodalmat. Állománya mintegy 45 000 kötet könyvből, 390 féle hazai és külföldi szakfolyóiratból, szakdolgozatokból, disszertációkból, szakmai konferenciaanyagokból, útijelentésekből, könyvtárismertetőkől, könyvtári propagandaanyagokból és plakátokból, audiovizuális és elektronikus dokumentumokból áll, összesen mintegy 110 000 egységben.

Fénykép- és Fotóművészeti Tár

A Tár alapját a Magyar Nemzeti Múzeummal való 150 éves közös intézményi múlt során begyűjtött 40.000-nél is több dagerrotípa, üveglemez, síkfilm és fénykép képezi. Szintén e korszakból való az I. világháborús fényképgyűjtemény 15 000 unikális példánya, és az Escher Károly hagyatéka 35 000 darabot is meghaladó eredeti negatívja és fényképfelvétele.

A legnagyobb számú gyűjteményi egységet a színészportrék cca. 270 000 fotója jelenti. Igen értékes a kéziratos megőrkítő ún. facsimile-fényképgyűjtemény és a nagy magyar írók eredeti fényké-

peinek egyedi darabjai is. A tár egy érdekes gyűjteményi részegységét képezi az oktató és mese diafilmek eredeti fényképeinek és rajzainak tárháza is, melyből szintén kb. 50 000 képet tárol és forgalmaz a Diafilmgyártó Kft-vel együttműködve.

A Magyar Távirati Irodától átvett több tízezres nagyságú riport fényképgyűjtemény az eseményrögzítésen túl a korszak ott dolgozó fotóművészeinek keze nyomát is őrzi. Ez már konkrétan kapcsolódik a Jelenkori Fotóművészeti Gyűjtemény és Dokumentációs Központozhoz, amelyet a Magyar Fotóművészek Szövetségével közösen hozott létre a könyvtár.

Ez a gyűjteményi egység felöleli a még élő nagy magyar fotóművészek alkotásait, melyek teljes életművük egy részének, vagy teljes hagyatékaiként, vagy felajánlásaik nyomán kerülnek be nemzeti fényképtárba, szerves egységet képezve a korábbi korszakok fényképgyűjteményeivel.

Az így együttesen közel 1 000 000 fényképpel már eddig is rendelkező tár, gyűjti, megőrzi, archívumában megóvjva, feldolgozza, feltárja és szolgáltatja: minden, a hungarika tárgykörébe tartozó, fényképet, fényképészeti dokumentumot, fekete-fehér és színes, negatív diafilmeket normál és speciális filmtekercseket, fényképészeti dokumentumokat és fotóművészeti alkotásokat.

Irattár

Különgyűjteményként kell értékelni a könyvtár irattárát, mely az alapítástól (1802) kezdve őrzi az intézmény működésével kapcsolatosan keletkezett, jellegét tekintve irattári anyagot. A közel kétszáz év a nemzeti kulturális intézmény életében a kultúra és társadalomtörténeti kutatások számára fontos alap- vagy kiegészítő forrásként hasznosítható iratanyagot „termelt”, amely nemcsak az intézmény történetét, hanem egy-egy kor kultúrtörténetét kutató számára is kincsesbányaként használható.

A zirci Ciszterci Apátság Reguly Antal Könyvtára

Az OSZK kezelésében van a Ciszterci Apátság 18. század első felében épített, új épületében 1847-ben elhelyezett könyvtár.

Gyűjteménye mintegy 60 000 kötet könyv és 15 000 kötet folyóirat, valamint több ezer plakát és aprónyomtatvány.

E ma is élő könyvtárat ősnymtatványok, 16. századi antikvák, 1711 előtt megjelent régi magyar könyvek teszik jelentős könyvtörténeti gyűjteménnyé, dísztermének intarziás állványzata és parkettja pedig iparművészeti és könyvtárépítészeti remekművé, idegenforgalmi látványossággá.

A könyvtár munkatársainak munkajogi állományi létszáma
2007. január 1-jén, végzettség szerint:

Akadémiai doktor (Dsc)	4 fő
Kandidátus (Csc), PhD	17 fő
Felsőfokú könyvtáros	261 fő
Felsőfokú szakirányú (szakinformaticus, szaktájékoztató)	25 fő
Felsőfokú nem könyvtári (gazdasági, műszaki, igazgatási)	26 fő
Felsőfokú restaurátor	6 fő
Középfokú könyvtáros (asszisztens, segédkönyvtáros)	41 fő
Középfokú restaurátor	15 fő
Középfokú egyéb (raktáros, gazdasági-műszaki ügyintéző, ügyviteli alkalmazott, adatrögzítő, szakmunkás stb.)	138 fő
Egyéb (segédmunkás, kisegítő stb.)	37 fő
Összesen:	570 fő

Főigazgató

- Főigazgatói Titkárság
- Nemzetközi és Kulturális Titkárság
- Belső ellenőrzés

- *Tudományos és Különgyűjteményi Igazgató*
 - XVI–XVIII. századi Könyvtörténeti Osztály
 - XIX–XX. századi Könyvtörténeti Osztály
 - Sajtótörténeti Osztály
 - Restauráló Osztály
 - Reguly Antal Múemlékkönyvtár
 - MTA–OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport
 - Történeti Interjúk Tára
 - Kézirattár
 - Kisnyomtatványtár
 - Régi Nyomtatványok Tára
 - Színháztörténeti Tár
 - Térképtár
 - Zeneműtár
 - Fénykép- és Fotóművészeti Tár

- *Gyűjteményfejlesztési és Feldolgozási Igazgató*
 - Kötelespéldány Szolgálat
 - Gyarapítási Osztály
 - Könyvfeldolgozó Osztály
 - Periodikafeldolgozó Osztály
 - Humán Szakirodalmi Bibliográfiai Osztály
 - Magyar Elektronikus Könyvtár

- *Tájékoztatási Igazgató*
 - Olvasó- és Tájékoztató Szolgálat
 - Dokumentumellátó Szolgálat
 - Mikrofilm- és Fényképtár
 - Kötészet
 - Raktári Osztály
- *Informatikai Igazgató*
 - Informatikai Osztály
 - Magyar Országos Közös Katalógus
- *Könyvtári Intézet Igazgatója*
 - Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár
 - Oktatási Osztály
 - Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztály
 - Gyűjteményszervezési Osztály
- *Gazdasági Igazgató*
 - Pénzügyi és Számviteli Osztály
 - Bérgazdálkodási és Munkaügyi Osztály
 - Működés-fenntartási Osztály

Magyarország nemzeti könyvtára, az 1802-ben Széchényi Ferenc gróf adományából létrejött Országos Széchényi Könyvtár először 1847-ben kapott megfelelő elhelyezést a Pollack Mihály által tervezett, klasszicista stílusú Nemzeti Múzeum épületében.

A helyhiány a múzeum épületében már a 19. század utolsó évtizedeiben nyomasztóvá vált, a második világháború után pedig katasztrofálisan megnövekedett.

A kormány 1959-ben döntött arról, hogy a budavári, volt királyi palotát kulturális intézmények számára kell helyreállítani, illetve átalakítani. E döntés értelmében a könyvtár számára a *palotaépület krisztinavárosi szárnyát*, az úgynevezett F épületet kellett kialakítani.

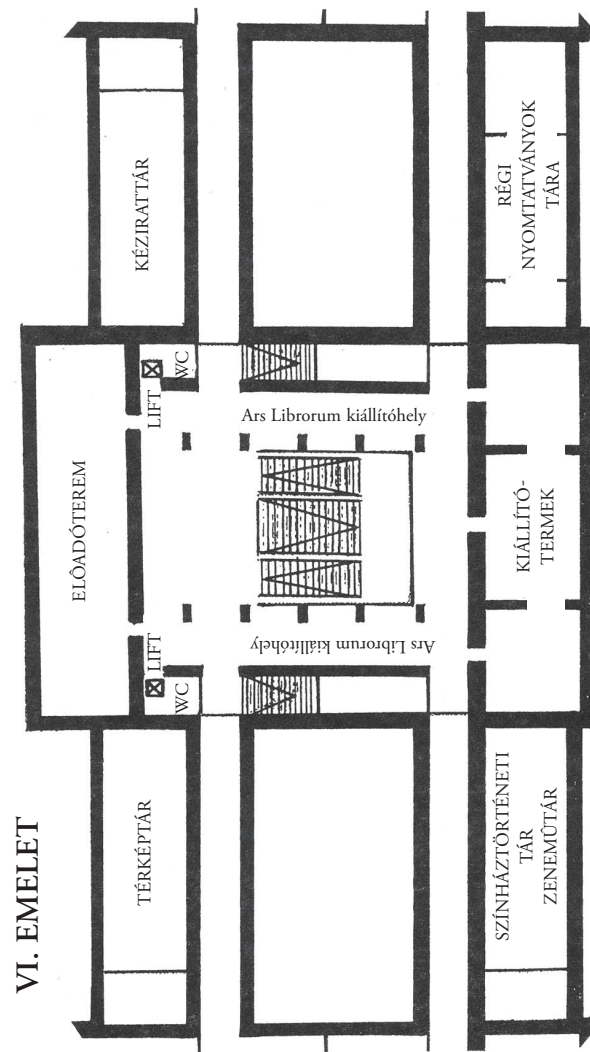
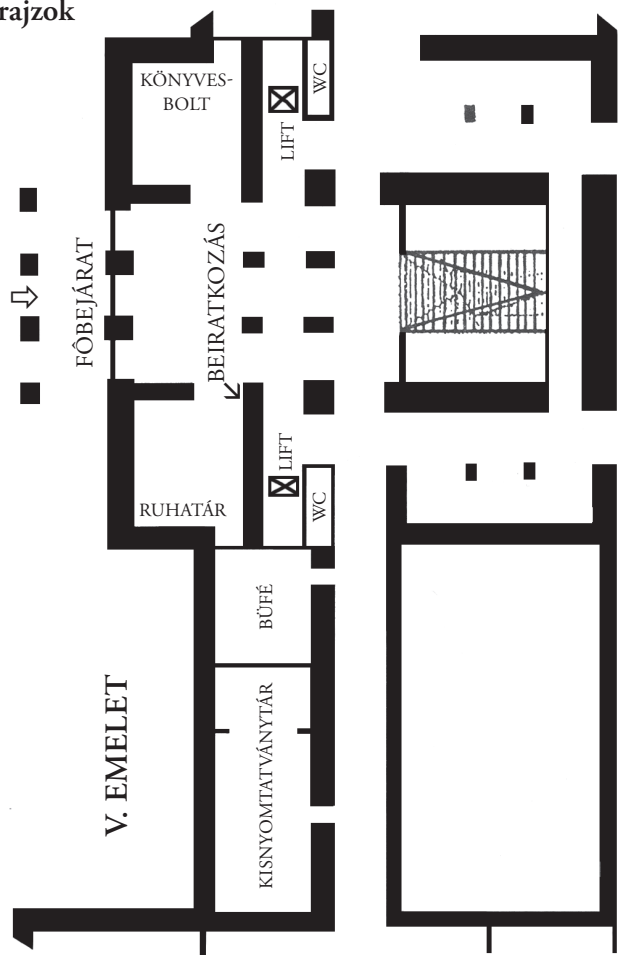
Az építkezés sajnálatosan elhúzódott (az átadás első tervezett időpontja 1969 volt), az F épület a palotaegyüttes utolsó részeként csak az 1983. év végére készült el, s a könyvtár működését itt csak 1985 tavaszán kezdhette meg.

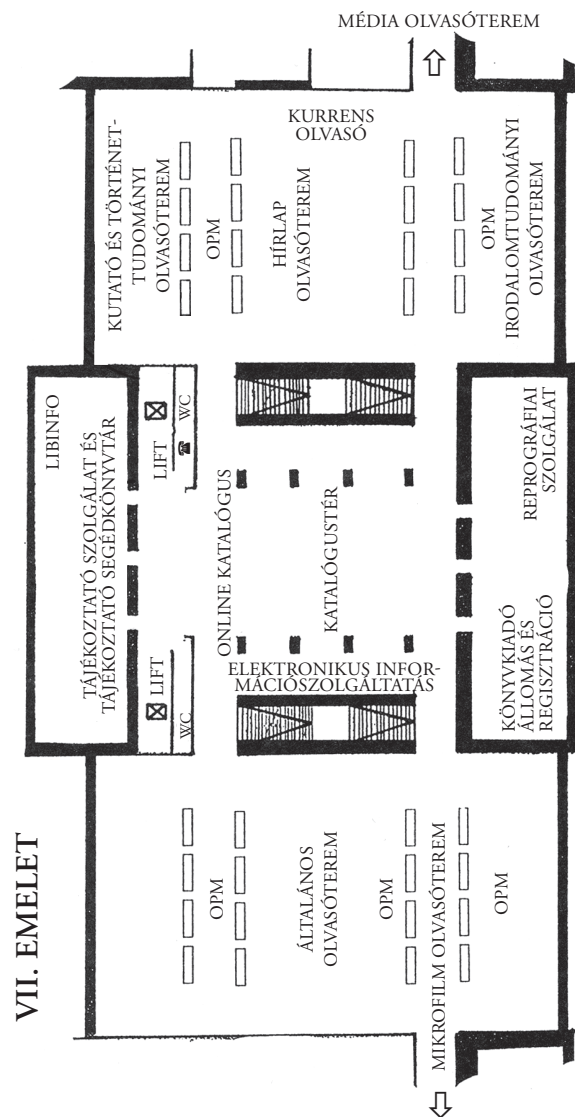
Az új épület raktáraiban mintegy 15 000 négyzetméteren, több mint 75 000 folyóméter polcon helyezkedik el az állomány. Mára gyakorlatilag ez a férőhely is betelt, így a könyvtár következő éveinek egyik kiemelt programja, illetve beruházása az új, a Vár falain kívüli, föld alatti raktár építtetése. Az F épületben az olvasószolgálat 6600 négyzetméteren az általános olvasóterem mellett tudományos szakolvasó-termek, mikrofilm- és médiaolvasóterem, s mintegy 80 000 kötetes kézikönyvtár áll az egyidejűleg fogadható 600 olvasó rendelkezésére.

A Budavári Palotán kívül működik 1972-től az *V. ker. Hold u. 6-* ban a Mikrofilmtár és a hírlaprestauráló részleg, valamint a Raktári Osztály egy részlege. A Raktári Osztály további részlege a könyvtár által a 80-as évek közepén megvásárolt rákospalotai zsinagóga épületében (*XV. Régi Fővi út 77.*) működik.

2003 januárjában vette át az OSZK az új csillaghegyi raktárépületet, melyet az állományvédelmi követelményeknek megfelelő klímaberendezéssel és biztonsági rendszerrel láttak el. A könyvtár

Alaprajzok

raktározási gondjainak átmeneti enyhítését szolgálja ez a megoldás addig, amíg a tervezett föld alatti raktár meg nem épül. A modern könyvanyag muzeális sora kerül ebbe a bérelt raktárba, azaz a kötelepéldányból beérkezett művek archiválásra szánt példányai. A raktár címe: Budapest III., Csillaghegyi út 36. Az V. ker. Hold u. 6-ban vannak a könyvtár *vendégszobái*.

Kiállítóterek

A könyvtár épületében több reprezentatív kiállítóteret találhatók. Ezek közül legrangosabbak a *Corvina termek*, melyek a VI. emeleti átriumból nyílnak. Ez a három légkondicionált, beépített vitrinsorokkal és önálló tárlókkal felszerelt terem két évtizede ad helyet a könyvtár legértékesebb időszakos kiállításainak.

A Corvina termek előterét jobbról és balról övező *Ars Librorum* kiállítóteret könyvművészeti, illetve egyéb képzőművészeti (elsődlegesen festészeti témájú) időszakos kiállításoknak ad otthont.

A könyvtár egyik legszebb, csak üvegajtó mögött megtekinthető terme a VI. emeleti *Apponyi-terem*. Gróf Apponyi Sándor neves könyvgyűjtő egykori könyvtárszobájának nemcsak eredeti bútorzata miatt van különös jelentősége, hanem a könyvszekrényekben tárolt páratlan értékű gyűjtemény miatt is.

A VI. emeleten található *különgyűjteményi olvasótermekben* a Kézirat-tár, a Régi Nyomtatványok Tára, a Térképtár, a Zeneműtár és a Színház-történeti Tár gyakorta rendez kamarakiállítást kincseiből.

Az Oroszlános udvart és a Palota úti gyorslift felső állomását összekötő márványfolyosó ugyan nem tartozik szorosan a könyvtár épületéhez, mégis megemlíjtjük, hiszen a közel 30 méter hosszú vitrinsorban látható *A Budavári Palota – a Világörökség része* című állandó kiállítás, mely a Palota több évszázados történetét mutatja be magyar és angol nyelven.

A könyvtár időszaki kiállításairól és azok nyitva tartásáról a napilapok kulturális rovataiban ad tájékoztatást. A kiállítások többsége a megadott nyitvatartási időben, bejelentés nélkül látogatható. Jegyárúsítás a főbejárat melletti könyvesboltban. Csoportok részére előzetes bejelentés alapján tárlatvezetés is kérhető.

A kiállítótéren kívül a könyvtár épületében látogatás csak előzetes bejelentés alapján, előre egyeztetett időpontban, vezető kíséretében történhet. A látogatás során a vendégek tájékoztatást kapnak a könyvtár történetéről, gyűjteményeiről, feladatairól, megtekintik a különböző szinteket, megismerik az olvasói tereket. A csoportvezetés diákok és nyugdíjasok részére 100 Ft/fő, felnőtt csoportok részére 200 Ft/fő.

Időpontegyeztetés tárlatvezetésre és csoportos könyvtárlátogatásra:

Telefon: 487-8637

Fax: 20-20-804

Kiállítások

2006. november 24–2007. március 31.

Kék vér, fekete tinta – arisztokrata könyvgyűjtemények 1500–1700

Január 23–március 31.

Kölcsey Ferenc–Erkel Ferenc: *Himnusz*

Március 23–április 28.

Szép Magyar Térkép 2006 és *Digitális Magyar Térkép 2006*

Május 11–július 31.

Egy nyomdaműhely titkaiból – 125 éves a gyomai Kner Nyomda

Május 15–július 31.

A Festetics kódex

Szeptember 14–december 14.

Veszedelemes olvasmányok – illusztrált erotikus könyvek a 18. századi francia irodalomban

TUDOMÁNYOS ÉS KÜLÖNGYŰJTEMÉNYI IGAZGATÓSÁG

Kiemelt feladatok:

- Hangsúlyosan kiemelt feladat a különgyűjtemények állományának egységes és rendszeres feldolgozása az AMICUS rendszerben.
- A „Magyar Nemzeti Bibliográfia on-line rendszerének kidolgozása” program keretében az eddig megjelent RMNy kötetekhez a szakirodalomban publikált kiegészítések összegyűjtése adatbázis formájában. Hálózaton elérhető, hitelesített nemzeti bibliográfiai alaprekordok előállítás a *Magyarországi és külföldi magyar nyelvű könyvek bibliográfiai adatbázisa 1801–1920* címmel. Egységesített személynév besorolási adatok elkészítése az 1473–1800 közötti időszakra, valamint *Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái* CD-ROM névanyaga alapján. A Térképtár által gondozott földrajzi nevek új szabályzat alapján történő előállítás és gondozása. A kurrens nemzeti bibliográfia zeneműveket és kartográfiai dokumentumokat tartalmazó, korábban megszakadt folyama 2007-től új webes keresőfelületen lesz elérhető (Magyar Nemzeti Bibliográfia Zeneművek: Kották. Magyar Nemzeti Bibliográfia Zeneművek: Hangfelvételek. Magyar Nemzeti Bibliográfia Kartográfiai Dokumentumok).
- A muzeális dokumentumok kezeléséről és nyilvántartásáról szóló jogszabály alapján folytatódik az 1850 előtt megjelent könyvek és kéziratok központi nyilvántartásainak kiépítése (MOKKA-R, MOKKA-MS).
- A különgyűjteményekben megkezdődik a jogszabály által előírt állományrevízió.
- A különgyűjtemények anyagairól készült elektronikus másolatok feldolgozásának megkezdése, illetve folytatása az OSZK egységes rendszerén belül.

- 2007-ben új szervezeti egységként csatlakozik a különgyűjteményekhez a Mikrofilm és Fényképtárból kiváló Fénykép- és Fotóművészeti Tár.

Dokumentumfeldolgozás a különgyűjteményekben

- *Kisnyomtatványtár*: az AMICUS oktatási moduljában feldolgozott 1956-os aprónyomtatványok, valamint az 1945 előtti települési képeslapok éles rendszerbe történő konverziója. Megkezdődik a grafikai plakátok AMICUS-ban való feldolgozása, valamint az elkészült leírások revíziója. Az 1945 előtti hivatalos és használati nyomtatványok feldolgozásának, valamint a régi metszetgyűjtemény AMICUS-ra való előkészítésének folytatása. A kötelespéldányként beérkező kurrens aprónyomtatványok és szöveges plakátok egyszerűsített leírása, valamint a Hungarika gyűjtemény feldolgozása. Az 1711–1730 közötti időszak aprónyomtatványait rétnagyság és év szerinti rendszerezése. Folytatódik az 1945 előtti hivatalos és használati nyomtatványok rendezése és a bibliográfiai adatok címfelvétele az adatbázisba. 2007-ben kezdődik meg az üdvözlőlapok rendezése (betűrend, kronológia) és az állomány gyűjtemény jellegének kialakítása.
- *Zeneműtár*: az AMICUS-szabályzat folyamatos karbantartása, frissítése és a folyamatos feldolgozás. Megkezdődik a levéltári jellegű hagyatéki anyagok korszerű feldolgozása, a megfelelő feltárási szintek kidolgozása.
- *Színháztörténeti Tár*: folytatódik a tári gyűjteményekre kidolgozott bibliográfiai szabályzat tesztelése. A teszt-periódus után nagy erővel megkezdődik az éles rendszerben a feldolgozás. Folytatódik az IBT (a Nemzetközi Színházi Bibliográfia) számára készített angol nyelvű bibliográfiai adatszolgáltatás. A dokumentum-feldolgozás menete 2007-ben: az 1960-as évek elejéről származó kisnyomtatványok feldolgozása együttműködve a Kisnyomtatványtárral; nyomtatott szövegek feldolgozása;

a József Attila színház fotóanyagának feldolgozása az állományba vétel lezárultával. Az újonnan beszerzett és a tárban feldolgozott színházi szövegeknyvekről rövidített címleírás készül a tájékoztató katalógus számára.

- *Térképtár:* ma nincs feldolgozatlan anyag, a kötelezpéldányként beérkező művek leírásai az AMICUS-adatbázisban 30 napon belül elérhetők. A katalógus konverzió keretében folytatódik a Gauss-Krüger vetületű 2006 előtt beérkezett művek leírása, valamint az ARCANUM cég munkatársai által bevitt térképleírások ellenőrzése, kiegészítése. Cél elsősorban a közel 100 000 térképlapot magában foglaló nyomtatott kataszteri térképleírások ellenőrzése, kiegészítése, valamint a 2006-ban ajándékként kapott közel 900 település kataszteri térképének ellenőrzése és állományba építése. A régi térképanyag feldolgozásánál az AMICUS integrált adatbázis összekapcsolása a digitalizált térképek URN-címével. Folytatódnak a Térképtár gyűjteményének alapját képező eredeti Széchenyi-térkép- és atlaszgyűjtemény tervezett katalógusának munkálatai. Új feladat a könyvtár integrált adatbázisa *Földrajzi nevek* részének karbantartása.
- *Kézirattár:* 2007-ben elkészül és egységes formátumot kap az összes nyelvemlék leírása, a képekhez rendelés után online kutathatóvá válik a gyűjtemény. A Bibliotheca Corviniana Digitalis program számára elkészültek gyűjteményünk korvináinak felvételei, megkezdődik leírásuk. Pilot projektként megkezdődik a Kézirattárban a kötetes kéziratok AMICUS-feldolgozása. Jól elkülöníthető kézirat-együttesként megkezdődik a Kézirattárban őrzött albumok digitális feldolgozása. Az album-program kapcsolódik az *Inscriptiones alborum amicorum* című OTKA-programhoz.
- *Régi Nyomtatványok Tára:* elkészült a régi könyvek leírására szolgáló szabályzat tervezete, megvitatása és elfogadása a 2007. évi feladata. 2007-ben kidolgozásra kerül a metszetek leírási szabályzata, összehangolva a Kisnyomtatványtárral és a Térképtárral.

A segédkönyvtári jelzetek, valamint a Sulinet keretében leírt rőplapok címleírásának bevitele az AMICUS-ba.

- *Történeti Interjúk Tára:* kötelezpéldányként mintegy évi 1000 db VHS és 2000 db DVD érkezik, amelyek adatai a honlapon hozzáférhetők. Feldolgozásuk 2007-től az AMICUS rendszerben történik. 2007-ben megkezdődik a kötelezpéldány videokazetták és DVD-k revíziója.
- *Zirci Reguly Antal Műemlékkönyvtár:* megkezdődik a könyvtár 16. századi dokumentumainak feldolgozása a MOKKA-R adatbázisában.

Állományvédelem

- Megkezdődik a Restauráló Osztály átcsoportosítása a Hold utcából a vári telephelyre.
- A Restaurátor Osztály fő feladatai: az OSZK törzsgyűjteményéhez tartozó hírlapok mikrofilmzés előtti javítása és restaurálása (7300 óra); restaurálás és konzerválás az OSZK különgyűjteményei és szükség esetén más osztályai, valamint a zirci Reguly Antal Könyvtár és más egyházi könyvtárak számára (összesen 11300 óra); a könyvtári anyagok restaurálásával kapcsolatos anyagvizsgálati és kutató munka (2000 óra); könyv- és papírrestaurátorok emelt szintű szakképzésének szervezése; részvétel az elméleti és gyakorlati oktatásban és a vizsgáztatásban; a könyv- és papírrestaurátor képzés számára a jegyzetek új kiadásainak előkészítése és szerkesztése; közreműködés az OSZK kiállításainak előkészítésében; más közgyűjtemények felkérésére szakvélemények készítése állományvédelmi és restaurálási kérdésekben; bel- és külföldi restaurátor-gyakornokok fogadása és képzése. Igény esetén konzerválás és restaurálás külső megrendelésre (vállalkozási szerződéssel), 2007. I. félévében (max. 1000 óra).
- Az anyagvizsgálatok és a restaurálási technológiák továbbfejlesztését célzó kutatás az oldószerekre érzékeny tinták és festékek védel-

mének újabb módszereire és a tömeges papírszemlegesítés egyik módszerével szemlegesített papírok vizsgálatára fog elsősorban irányulni, de a különféle ragasztókkal és papír-nyevző anyagokkal kapcsolatos információk és analitikai módszerek gyűjtése is előtérbe kerül.

Szolgáltatásfejlesztés

- Részvétel a LIBINFO rendszeren keresztül érkezett, a tárákat érintő kérdések megválaszolásában.
- A digitális állomány közzététele az Interneten a megfelelő technikai és jogi feltételek figyelembe vételével.

Retrospektív nemzeti bibliográfiai munkálatok XVI–XVII századi könyvtörténeti osztály

- Az RMNy IV. kötetéhez (1656–1670) további tételleírások készítése, belső lektoráltatása Borsa Gedeonnal és a társszerzőkkel. A kötetbe felveendő nyomtatványok címlapképének összegyűjtése az OSZK-n kívüli bel- és külföldi gyűjteményekből.
- Az eddig megjelent RMNy kötetekhez a szakirodalomban publikált kiegészítések összegyűjtése, adatbázis majd pótkötet formájában való majdani publikussá tételük munkafolyamatának elvi kidolgozása, a munka megkezdése.
- Az 1701 és 1800 közötti időszakban megjelent hazai nyomtatványok bibliográfiai számbavétele. Az adatgyűjtés továbbfolytatása és részbeni befejezése Erdélyben: Gyulafehérvár, Kolozsvár, Marosvásárhely könyvtáraiban; Szlovákiában a pozsonyi Egyetemi Könyvtárban.
- Az adatgyűjtési munka kiterjesztése azokra a nagykönyvtárakra, ahol lehetséges az Interneten való keresés (elsősorban Németország, Ausztria és a CERL-ben résztvevő könyvtárak).

- A *Clavis typographorum Hungariae* adatbázis teljesebbé tétele a XIX. század nyomdáira vonatkozóan.
- A *Régi magyarországi nyomdák* honlap fejlesztése.
- Az 1761–1800 közötti időszakban magyarországi szerzőktől külföldön idegen nyelven megjelent kiadványok bibliográfiájának megjelenítése.
- A *Magyarországi gyűjtemények 1601 előtti nyomtatványainak katalógusai* témában a munkálatok szakmai felügyelete és irányítása a budapesti Egyetemi Könyvtárban, az Országos Evangélikus Könyvtárban, a budapesti Piarista Könyvtárban és a székesfehérvári Püspöki Könyvtárban.

XIX–XX. századi könyvtörténeti osztály

- *Magyar nemzeti bibliográfia. Az 1801–1920 között megjelent monografikus nyomtatványok adatbázisa.* Hálózaton elérhető, hitelesített nemzeti bibliográfiai alapkordok szolgáltatásának megkezdése a 2006-ban kidolgozott általános koncepció alapján.
- *Magyar nemzeti bibliográfia. Hírlapok és folyóiratok retrospektív bibliográfiai adatbázisa.* Az adatbázis működtetéséhez a munkálomásokon az adatbázis működéséhez szükséges munkafelület kialakítása, kísérleti teszt-rekordok készítése és teszteltetése, az esetleges módosítások elvégzése és az oktatás megszervezése.
- Részvétel az on-line retrospektív nemzeti bibliográfiai kerettery koncepcióját kialakító munkabizottság megszervezésében és munkájában.

Történeti Interjúk Tára

- *Audiovizuális kötelezpéldányok* archívumának fejlesztése.
- *Interjúgyűjtemény*. Évi mintegy 50 interjú készül, kb. 200 óra terjedelemben. Folyamatos feladat a 2006-ban megkezdett interjúfeldolgozás: az interjúk legépelése, a már legépelte szövegek adatbázisba való bevitele, a számítógépre vitt interjúszövegek javítása és lektorálása, valamint lehetőség szerint a veszélyeztetett interjúk átjátszása, digitalizálása.
- *Jelenkortörténeti Adattár*. 2007-ben előkészítjük a 2006-ban kiadott válogatás DVD bővített kiadását. Az 56-os forradalom hangfelvételeinek feldolgozásánál, azok írott változatát, valamint a budapesti Kossuth Rádió adását közös adatbázisban tesszük kutathatóvá.
- *BBC gyűjtemény*. A BBC hetvenezer órányi (1100 CD-ROM-on található) digitális archívum másolatának átadásáról-átvételéről 2006-ban írt alá megállapodást az OSZK és a BBC Magyar Adásának képviselője. Az archívumból másolatot kapott a Magyar Rádió is, de az anyag feldolgozását, átírását, rögzítését és közzétételét 2007-től az OSZK végzi.
- *Mozgóképkincs Gyűjtemény*. A gyűjtemény gyarapodása évente mintegy 150 videodokumentum (film), feldolgozásuk folyamatos. A felhasználói igények szerinti digitalizáció rövid időn belül lehetővé teszi, hogy a Történeti Interjúk Tára a kutatói érdeklődésre számot tartó, mind teljesebb gyűjteményét NAVA-kompatibilis olvashelyeken tudja a kutatók számára hozzáférhetővé tenni.

Tudományos tevékenység

- A Különgyűjteményi és tudományos igazgatóság szervezeti kereteibe tartozó munkatársak közül 11 kutató rendelkezik tudományos fokozattal, 12 fő pedig doktori programját végzi. Számos munkatársunk különböző intézmények oktatási programjaiban vesz tevékenyen részt. A munkatársak tudományos tevékenységét, illetve publikációikat részleteiben az egyes osztályok munkatervei és -beszámolóit tartalmazzák.
- A Különgyűjteményi és tudományos igazgatóság munkájához szorosan kapcsolódik a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával működő kutatócsoport. Az MTA–OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport a 2007–2011. évekre kiírt akadémiai pályázaton ismét támogatást nyert. Az új ciklusban az akadémiai kutatócsoport keretében sikerült megteremteni a hiányzó 19. századi könyv- és sajtótörténeti kutatásokhoz is a személyi feltételeket.

Épületfelújítási és állagmegóvási terv

- A nemzeti könyvtár által működtetett Zirci Reguly Antal Műemlékkönyvtár irodája, a torony és a vendégszobák felújításra szorulnak, amelyeket az anyagi lehetőségek függvényében lehet a következő évi költségvetésben ütemezni.

GYŰJTEMÉNYFEJLESZTÉSI ÉS FELDOLGOZÁSI IGAZGATÓSÁG

Kiemelt feladatok

- A kurrens Magyar Nemzeti Bibliográfia tartalmi frissességének és átfutási idejének felgyorsítása a rekordszolgáltatás érdekében;
- A gyűjtőköri szabályzat átdolgozott tervezetének és mellékleteinek megvitatása, elfogadása, életbe léptetése;
- Az újonnan létesült Állomány-nyilvántartó Csoport egyik feladataként a retrospektív konverzió során az online katalógusba került tételekhez tartozó példányadatok javítása, kiegészítése;
- Az új 13 jegyű ISBN/ISMN számot kezelő szoftver alkalmazásba vétele, webes ügyfélkezelő felület bevezetése a kiadók számára, a dokumentumrekordok áttöltése az Amicusba;
- A távoli elérésű elektronikus dokumentumok kötelespéldányainak és/vagy letétbe helyezett példányainak gyarapítása a kidolgozott gyűjtési elveknek és módszereknek megfelelően; megfelelő feltételekkel a webaratás nagyobb ütemű beindítása;
- A Humán Szakirodalmi Adatbázis üzemszerű működésének beindítása, az együttműködő partnerek (könyvtárak, kiadók, folyóirat-szerkesztőségek, akadémiai intézetek, egyetemi tanzsékek stb.) bevonása a feldolgozásba konzorciumi formában, részvétel az OSZK MikroISIS-es cikkadatbázisainak retrospektív konverziójának megtervezésében, megvalósításában; a leendő bibliográfiai termékek és szolgáltatások koncepciójának kidolgozása.

Gyűjteményfejlesztés

Kötelespéldány Szolgálat

- A nyomdák és kiadók által beszolgáltatott kötelespéldányok (kb. 2,5 M db) átvétele, feldolgozása, nyilvántartása és elosztása a kötelespéldányra jogosult könyvtárak között;
- A kiadókkal, nyomdákkal, és szerkesztőségekkel való folyamatos kapcsolattartás az általuk beküldött kimutatás, pályázati igazolások és a reklamációk alapján;
- A be nem szolgáltatott, de ismert kiadványok reklamálása, a Gyarapítási Osztály és a táruk különböző reklamációinak ügyintézése;
- Az országos könyvstatisztikai adatfelvétel elvégzése a KSH számára;
- A Nemzeti Kulturális Alapprogram, az Oktatási és Kulturális Minisztérium, a Magyar Könyvalapítvány, az Országos Rádió és Televízió Testület Műsorszolgáltatási Alap, a Magyar Mozgókép Közalapítvány és a Pedagógus Továbbképzési Módszertani és Információs Központ - Tankönyv és Taneszköz Iroda pályázataihoz igazolást kérő kiadók, intézmények, magánszemélyek könyvkiadási kimutatásainak behasonlítása, és a hiányzó művek bekérése az igazolások kiadása előtt;
- A beérkezett könyvek elosztásának rögzítése az Amicus Köteles (B13-as) nézetében.

ISBN Iroda

Állandó feladatok:

- ISBN és ISMN azonosítók kiutalása, ISBN számok feldolgozása a kötelespéldányok alapján, kapcsolattartás a nemzetközi ügynökséggel.

Eseti feladatok:

- Az új, 13 jegyű ISBN számot kezelő szoftver tesztelése és alkalmazása, webes ügyfélkezelő felület bevezetése a kiadók számára, dokumentumrekordok áttöltése az Amicusba;
- Az új ISMN szabvány honosítása és az új ISMN Útmutató magyar változatának elkészítése (ha a nemzetközi kiadás megjelenik), a 13 jegyű ISMN hazai bevezetése; a kötelempéldányként beérkező, ISMN-nel ellátott kották feldolgozása és a dokumentumrekordok áttelepítése az Amicusba.

Magyar ISSN Nemzeti Központ

- az ISSN számrendszer hazai gondozása: a folyamatos alapfeladatok ellátása (ISSN ügyintézés, kapcsolattartás a kiadókkal, a periodikumok és sorozatok ellátása azonosító számmal);
- előzetes, ill. végleges ISSN-tételek létrehozása a nyomtatott periodikumokról és a távoli elérésű periodikus forrásokról a nemzetközi központ Virtua adatbázisában; az új leírásokkal összefüggő módosítások elvégzése;
- az EPA által archivált, az ISSN számadás körébe tartozó, távoli hozzáférésű elektronikus dokumentumok leírása a Virtua adatbázisban (ISSN kiutalása); a meglévő vonatkozó leírások revíziója/kiegészítése az archívum URL-jével;
- az ISSN hálózatról érkező kérések/kérdések megválaszolása, adatbázis-konzekvenciák kezelése, hasonló kérések indítása a hálózat felé;
- az ISSN hazai használatával, az új, revideált ISSN szabvánnyal, a nemzetközi leírási szabályzatok változásaival kapcsolatos szakmai ismeretterjesztő tevékenység folytatása;
- az ISSN rendszer alkalmazásainak és segédleteinek folyamatos véleményezése.

Gyárapítási Osztály

- A gyűjtemény gyárapítása a gyűjtőkori szabályzatnak megfelelő dokumentumokkal:
 - a hazai megjelenésű kurrens anyag szükséges többes példányaival
 - a felkínálásra kerülő retrospektív állományi hiányokkal
 - külföldön megjelenő hungarica anyaggal
 - külföldön megjelenő segédári és referenz anyaggal;
 Kiemelten kell kezelni a külföldi hungarikumok deziderálását és beszerzését.
- Törekvés a megfelelő mértékű, más célra nem felhasználható gyárapítási hitelkeret biztosítására; egyéb gyárapítási források, szponzorok felkutatása; a Corvina Alapítvány támogatásának felhasználása retrospektív állománygyárapítására;
- Megfelelő fedezet hiányában megoldás keresése a még meglévő cserekapcsolati rendszer fenntartására, megőrzésére;
- A dezideráta-nyilvántartás vezetése az Amicus B14-es, ún. dezideráta nézetében;
- A rákospalotai fölöspéldány-állomány felszámolásának folytatása, az OSZK-nak nem szükséges példányok felajánlása a könyvtáraknak, majd az antikváriumoknak;
- A Kézirattárban levő, 1989 előtti szamizdat gyűjtemény feldolgozásra indítása.

A gyarapodás tervezett adatai (köteles, vétel, csere ajándék)

Könyvek		
kötelesspéldányok	26 000 kötet	
és többpéldányaik	2 000 kötet	
retrospektív hiánypótlás	1 000 kötet	
kurrens külföldi beszerzés	2 000 kötet*	
összesen:	31 000 kötet	
Időszaki kiadványok		
kurrens kötelesspéldányok	5 000 cím	8 000 évf.
kurrens kötelesspéldány többes-példánya	330 cím	430 évf.
retrospektív kiadványok	300 cím	500 évf.
kurrens külföldi	900 cím	1 200 évf.
összesen:	6 530 cím	10 130 évf.
Egyéb dokumentumok különgyűjtemények számára	40 000 tétel beszerzése*	

*A megítelt gyarapítási hitelkeret összegétől, a hagyatékadományozás esetlegességétől és a befogadás engedélyezésétől függően.

Állomány-nyilvántartó Csoport**Tipológiai besorolás**

A bármilyen forrásból beérkezett, az előzetes tipológiai besorolás alapján a törzsgyűjteménybe irányított dokumentumanyag finomabb tipológiai besorolása és indítása az állomány-nyilvántartás megfelelő állomására; a problematikus kiadványok tipológiai besorolására a szükséges gyakorisággal (akár hetenként egyszer) ülésező „dokumentumtipológiai csoport” működtetése;

Monografikus kiadványok nyilvántartása

- A kötelesspéldány-szolgáltatás útján beérkezett, a törzsgyűjteménybe tartozó monografikus kiadványok (könyvek, elektronikus dokumentumok) rendelési tételeinek elkészítése az Amicusban;
- A dokumentumok érkeztetése (példányadatainak elkészítése), állományba vétele (jelzetelés, mágnescsikozás, pecsételés), feldolgozásra indítása, a másodpéldányok átadása a raktárnak, a bármilyen úton beérkezett többpéldányok átadása a kijelölt részlegeknek.

Periodikus kiadványok nyilvántartása

- Az Amicus periodika-kezelő moduljának üzembe helyezéséig az időszaki kiadványok érkeztetése a hagyományos kardexekben;
- A kurrens évfolyam részegységeinek „érkeztetése” az Amicusban, majd az évfolyam lezárulásával az összevont állományadatokat módosítása;
- Az új indulású periodikumok raktári jelzeteinek megállapítása;
- Az új indulású és a megváltozott című időszaki kiadványok, valamint a hazai és külföldi hungarikum időszaki kiadványok évi első számainak továbbítása a Periodikafeldolgozó Osztály online katalógizáló és kurrens bibliográfiai csoportjának feldolgozás céljából;
- A nem új indulású vagy megváltozott című kurrens időszaki kiadványok részegységeinek (az elsőt kivéve) továbbítása a kurrens raktárba;
- Az inkurrens gyarapításból származó, az állományból/katalógusból még hiányzó periodikumok átadása a PFO-nak feldolgozás céljából;
- Az inkurrens gyarapításból származó periodikum-részegységek kardexelése és továbbítása a PFO kollacionáló csoportjához a szolgálati katalógus kiegészítése céljából.

A példányadatok gondozása az online katalógusban

- A kurrens monografikus anyag összes példányáról példányadatok rögzítése az Amicusban (kihelyezések, kettőspontos többes-példányok);
- A könyvkatalógus retrospektív konverziója során létrehozott példányrekordok javítása a kihelyezések pontos feltüntetésével;
- A raktári helyrajzi naplók alapján az online katalógusban már szereplő tételekhez tartozó összes példány adatának rögzítése a katalógusban.

Az állományapasztás adminisztrációja az állomány-nyilvántartásban

- Az állományból kivont példányok törölt voltának jelzése a nyilvántartásokban és a 2007. január 1-jétől üzembe állítandó, állomány-nyilvántartó Napló-adatbázisban, példányrekordjuk törlése az online katalógusból.

Az alapcédula-katalógus

- őrzése, karbantartása, szükség esetén cédulák pótlása, másolása a retrospektív katalóguskonverzióhoz.

Az állomány-nyilvántartás tervszámai:*Monografikus kiadványok*

Tipológiai minősítés, válogatás, feldolgozásra indítás (hazai kiadványok)

Könyvek – főanyagból és bér munkából	13 000 mű
– csoportos anyagból	800 mű
– periodikumokból, ajándékból, vételből	100 mű
összesen:	13 900 mű
Tankönyvek, jegyzetek	2 000 mű

Érkeztetés, állománybavétel

Rendelési tételek készítése (főanyag, tankönyv és jegyzet)	15 500 tétel
Érkeztetés – kötelespéldányok és többedik példányok (gyarapítási kerettől függően)	28 000 kötet
– külföldi és hazai retrospektív anyag (gyarapítási kerettől függően)	3 000 mű

Időszaki kiadványok

- Tipológiai minősítés, feldolgozásra indítás: kb. 1400 kiadvány
- Érkeztetés, állománybavétel:
 - a beérkező részesegységek gépi és kézi érkeztetése (kb. 130 000 kiadvány),
 - az új kiadványok jelzetadása és új kardex-lapok kiállítása (kb. 1400 kiadvány).

Feldolgozás

Könyvfeldolgozó Osztály

Kiemelt feladat:

- A kurrens Magyar Nemzeti Bibliográfia tartalmi frissességének és átfutási idejének felgyorsítása;
- Az Egyetemes Tizedes Osztályozás alapján történő tartalmi feltárás gyakorlatának újragondolása a hazai új, teljes táblázatok kiadása következtében: leegyszerűsített, főablázati számokra, szakcsoportok meghatározott körére koncentráló tartalmi feltárás kialakítása;
- A tárgyi visszakeresés átalakításával együtt – a rekordok nemzeti könyvtári katalóguson túli hasznosításának biztosítása érdekében – szükség esetén az MNB szolgáltatásokat előállító programok módosítása;
- A formai és tartalmi feltárás folyamatának folyamatos korszerűsítése, az egyszerűsítési törekvéseknek megfelelően módosítása, a változó gyakorlat házi szabályzatokban való rögzítése.

Folyamatos feladatok:

- A kurrens, illetve a retrospektív beszerzésből érkező anyag (könyvek, egyedi megjelenésű elektronikus dokumentumok) feldolgoása az online katalógus számára;
- az elektronikus formákban megjelenő Magyar Nemzeti Bibliográfia. Könyvek Bibliográfiája füzetek (62. évf. 24 szám – floppy és webes kiadvány, illetve a CD-ROM-on megjelenő 2 kiadás) szerkesztése.

A szükséges feltételek megléte esetén tervezett feladatok:

- A besorolási tételek (authority rekordok) készítésének megkezdése a napi feldolgozó munka során is;
- Részvétel a retrospektív konverzió esetleges következő szakaszai-

nak munkálataiban. A járulékos munkák szervezése, végrehajtása (pl. cédulák előkészítése, tételek ellenőrzése stb.);

- Az 1998 előtt beszolgáltatott, fizikai hordozón megjelent elektronikus dokumentumok utólagos feldolgozásának előkészítése és megkezdése az integrált rendszerben;
- Az 1989 előtti szamizdat gyűjtemény könyvanyagának feldolgoása az online katalógus számára.

A könyvfeldolgozás tervszámai

Könyvek – kötelespéldányok (és hazai kurrens anyag egyéb forrásból)	13 000 mű	14 000 tétel
Részdokumentumok	6 000 részdok.	6 000 tétel
Sorozatok	400 új cím	400 tétel
Tankönyv, jegyzet	2 000 mű	2 500 tétel
Külföldi és régi magyar könyvek	3 000 mű	3 500 tétel
Összesen:	24 000 mű	26 400 tétel

Periodikafeldolgozó Osztály

Online Katalogizáló és Kurrens Bibliográfiai Csoport

Folyamatos munkák:

- Feldolgozás: a kötelespéldányként és egyéb forrásból (vétel, csere, ajándék) beérkező, új címként jelentkező, magyar és külföldi impresszumú, kurrens és inkurrens kiadványok online katalogizálása az Amicus-adatbázisban (a bibliográfiai rekordok elkészítése, szakozása, tárgyszóval való ellátása) (kb. 1600 rekord). A kötelespéldányként és egyéb forrásból beérkező, az Amicus-adatbázisban már szereplő kiadványok évi első számairól az aktualizálás (kb. 6000 rekord).

- Retrospektív konverzió: folytatódik a külső rögzítők által bevitt retrospektív konverzió javítása és kiegészítése az Amicus-adatbázisban, a müncheni katalógus második fele van hátra (kb. 10 katalógusfiók); a kardex-katalógusból kihagyott problémák javítása is ebben az évben készülhet el (meghatározhatatlan a mennyisége és időigénye).

Tervezett feladatok:

- Megfelelő kapacitás esetén megkezdjük a P-s jelzetű időszaki kiadványoknak minősített, az Amicus-adatbázisban még nem szereplő anyag bevitelét, illetve a már bevitt rekordok javítását (kb. 42 nagylapos katalógusfiók). Ez a munka folyamatos, átnyúl a következő évre is.
- Ugyancsak megfelelő kapacitás esetén elvégzendő munka, a Kortörténeti Különgyűjteményből átkerült, a két világháború közötti Magyarországon megjelent hírlapok és folyóiratok feldolgoása az Amicus-adatbázisban (kb. 330 cím, 1500 kötet).

Kollacionáló csoport

Folyamatos munkák:

- A Raktári osztálytól hetenként átvett kurrens anyag részletes állományadatainak a szolgálati katalóguslapon való rögzítése;
- A Gyarapítási osztálytól rendszertelenül kapott inkurrens anyag feldolgoása a szolgálati katalógusban;
- 2007-ben az előző évek gyakorlatának megfelelően kb. 10 000 könyvtári egység átadása a Raktári osztálynak kötészetre, tékázásra;
- A szolgálati katalógusok beosztása (az új címekkel együtt kb. 15 000 db cédula).

Tervezett új feladat:

- A megfelelő kapacitás esetén az Amicusban feldolgozott, a Kortörténeti Különgyűjteményből fennmaradt 330 cím kollacionálása (kb. 1500 kötet).

Nemzeti Periodika Adatbázis

- Mintegy 450 könyvtár bejelentésének folyamatos feldolgozása (új címek bibliográfiai adatainak leírása, állományadatok és lelőhelyek rögzítése, állomány-visszaigazoló listák előállítása, elektronikus kiküldése a könyvtárak részére);
- Az NPA adatbázis folyamatos kiegészítése az ODR könyvtárak által bejelentett, magyar impresszumú folyóiratokkal;
- Az Amicus B2 (központi katalógus) nézet indexeinek folyamatos egységesítése;
- Retrospektív feldolgozás;
- Az Amicus Ügyfélkarbantartás moduljában az NPA-ba jelentő könyvtárak adatainak módosítása, karbantartása;
- A külföldi folyóiratokról lelőhely-tájékoztató telefonon, e-mailben és személyesen;
- A könyvtáraktól érkező selejtezési jegyzékek behasonlítása, majd az adatok és a megszűnt lelőhelyek törlése az adatbázisból;
- Az NPA CD-ROM kiadásának előkészítése, tesztelése.

Humán Szakirodalmi Bibliográfiai Osztály

A 2006. évi fejlesztések eredményeképpen 2007. jan. 1-jétől üzemszerűen működtethető a Humán Szakirodalmi Adatbázis (HSZA).

- A 2006. 4. negyedévben lezáruló kísérleti üzemszerű és betanulás után elkezdjük az analitikus feldolgozást, mindenekelőtt az OSZK szakkönyvtári gyűjtőkörének megfelelő szakterületeken: a magyar irodalomtudomány, nyelvtudomány és történettudomány területén.

- Annak érdekében, hogy a HSZA felhasználóbarát szolgáltatás lehessen, meg kell tervezni és kivitelezni tartalmi feltárásának struktúráját.
- Konzorciumot alakítunk a HSZA építésében érdekelt és együttműködésre kész partnerekkel (könyvtárak, kiadók, folyóirat-szerkesztőségek, akadémiai intézetek, egyetemi tanszékek stb.).
- A partnerekkel együtt (beleértve a MATARKA-t is) meghatározzuk a HSZA részletes gyűjtőkörét, a közös adatbázis-építés módszerét (közvetlen adatbevitel a HSZA-ba, rekordbetöltés más adatbázisokból).
- Véglegesítjük a HSZA feldolgozási szabályzatát.
- Megtervezzük a HSZA-ban az OSZK (és a Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár) által gondozandó részadatbázisokat (a feldolgozandó szakterületeknek megfelelően, pl. irodalomtudományi, történettudományi részadatbázis, ill. a MANCI, az ABHB stb.)
- Szabályozzuk a HSZA építésének OSZK-n belüli ügyrendjét. A forrásdokumentumok folyamatos feldolgozása érdekében szoros munkakapcsolatot kell kialakítani a Gyarapítási Osztállyal, a feldolgozó osztályokkal, valamint az Olvasó- és Tájékoztató Szolgálattal és a Raktári Osztállyal.
- A KSZK-val együttműködve, az igényeket felmérve megtervezzük a HSZA-ból előállítandó termékeket: dönteni kell önálló bibliográfiai kiadványok létrehozásának szükségességéről, illetve meg kell tervezni előállításuk folyamatát (pl. irodalomtudományi, történettudományi bibliográfia, A Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiája, a Magyar Könyvszemlében közlendő könyvtörténeti bibliográfia stb.)
- Megtervezzük – és lehetőség szerint elkezdjük – az OSZK korábbi cikk-adatbázisainak (IKER, HUNI, MANCI) konverzióját a HSZA-ba.
- A tulajdonosokkal való megállapodások alapján megkezdjük a HSZA szempontjából fontos bibliográfiák, repertóriumok digitalizálását és retrospektív konverzióját.

- Olyan beviteli felületet is kialakítunk, amely segítségével az akadémiai intézetek, egyetemi tanszékek munkatársai maguk „jelenthetik” publikációikat a HSZA-ba. Az így keletkezett rekordokat ellenőrzés és tárgyszavazás után betöltjük az adatbázisba.
- Teljesíteni kell szerződéses kötelezettségeinket, pl. a marburgi Herder-Institut számára megküldeni a 2005-ben született magyar történettudományi tárgyú rekordokat, cserébe az általuk feldolgozott külföldi hungarika-tételekért.
- A HSZA-t – az üzemszerű működés beindulása után – bemutatjuk a könyvtárosszakmának és a használóknak.

Magyar Elektronikus Könyvtár Osztály

Tervezett új feladatok:

- A távoli elérésű elektronikus dokumentumok „kötelespéldányainak” begyűjtése, technikai előkészítése és beadása az OSZK Digitális Könyvtárába;
- A Magyar Internet Archívum mintaalkalmazásának továbbfejlesztése, további partnerek keresése, a bővülő erőforrás-igények biztosítása. Rögzíteni kell a MIA gyűjtőköri elveit az OSZK gyűjtőköri szabályzatával, illetve a webaratáshoz kialakított elvekkel összhangban;
- Muzeális könyvek online szolgáltatása: az OSZK-ban digitalizált és a MEK-ben szolgáltatott muzeális dokumentumokat (RMNY, RMK címek) egy önálló, elkülönült honlapon való megjelenítése, az online elérhetővé tett dokumentumok összekapcsolása az országos MOKKA-R adatbázissal;
- A Neumann Digitális Könyvtár egyes szolgáltatásainak átvétele: a szolgáltatások fenntartása, továbbfejlesztése (pl. Bibliotheca Hungarica Internetiana);
- Képezelő adatbázis kialakítása a MEK Egyesület ISZT-támogatásával a nagy mennyiségű, egyedi, digitalizált képi dokumentum megfelelő online szolgáltatására.

Folyamatos feladatok:

A Magyar Elektronikus Könyvtár állományának folyamatos gyarapítása:

- A MEK gyűjtőkörében meghatározott tartalmi, formai szempontok alapján az Interneten található, a MEK számára önkéntes digitalizálók vagy szerzők által felajánlott, nyilvánosan szolgáltatható digitális dokumentumok, továbbá az együttműködési partnereink (kutatóintézetek, egyetemek, kiadók, határon túli magyar szervezetek) elektronikus kiadványainak szelektív gyűjtése.
- A gyarapító munkában a kapcsolatok továbbfejlesztése elektronikus kiadókkal, tudományos kutatóintézetekkel, egyetemekkel, kiadási tevékenységet folytató civil szervezetekkel. Törekvés az állami finanszírozású kiadványok elektronikus változatainak összegyűjtésére, nyilvános szolgáltatására. Külön hangsúlyt fektetünk – a kötelesepéldány törvény alá nem tartozó – határon túli elektronikus kiadványok, hungarikák összegyűjtésére, építve jó kapcsolatainkra a különböző civil szervezetekkel. Ezeket a kapcsolatokat tovább kell erősíteni, különösképpen a Vajdaság ill. Ukrajna irányában.
- Az összegyűjtött, archiválendő dokumentumok digitális megőrzése érdekében a megfelelő minőségbiztosítás mellett biztosítani kell az alkalmas tároló és szolgáltatási formátumokra való átalakításukat. Folytatni kell a tartalom hosszú távú megőrzésének érdekében az XML konverziót.

Az Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum fejlesztése, folyamatos gyarapítása:

- Szerkesztőségekkel, digitalizáló intézményekkel, közgyűjteményekkel együttműködve folyamatosan gyarapítjuk az EPA archívum állományát magyar elektronikus időszaki kiadványokkal.
- Biztosítjuk az összegyűjtött digitális kiadványok hosszú távú megőrzését a szükséges formai, technológiai átalakítások, konverziók segítségével.

- A tartalomjegyzékek XML konverziójára alapozva 2007-ben egy önálló analitikus, cikk-szintű kereső kifejlesztését tervezzük.

Egyéb feladatok**Strukturált dokumentumkezelő rendszer üzembeállítása**

- A pénzügyi források függvényében egy általános, XML alapú strukturált dokumentumkezelő rendszert helyezünk üzembe, amely mind a MEK, mind az OSZK egyéb, digitalizált strukturált kiadványai (pl. bibliográfiák, repertóriumok, szótárak) kezelésére és mélyebb, szövegszintű visszakeresésére alkalmas lenne.

Nemzetközi projektek

- Az osztály tagjai részt vesznek különböző Európai Unió projektben, pl. az eTEN Digitisation on Demand projektben a Tájékoztató Osztállyal együttműködve.

Rendezvények, konferenciák, tanfolyamok, oktatás

- Részt veszünk különböző konferenciákon, rendezvényeken, valamint szervezünk ilyeneket az elektronikus dokumentumok gyűjtésével, megőrzésével, digitalizálással, az elektronikus könyvtárakkal kapcsolatban. Tervezett konferenciák: NETWORKSHOP, DAT.
- Az INKA Alapítvány szervezésében az osztály tagjai alkalmanként „Az Internet használata könyvtári környezetben” című, továbbá a MEK osztály által kidolgozott „Digitális dokumentumgyűjtemények kialakítása” című 30 órás akkreditált tanfolyamot tartanak.
- Ezen kívül oktatóként részt vesznek a Szegedi Tudományegyetem Budapesti Média Intézetének nappali és levelező könyvtár-informatikai tanfolyamain is.
- Ugyancsak részt veszünk a Könyvtári Intézet által akkreditált „A kulturális örökség védelme – lehetőségek és feladatok a könyvtárakban” című tanfolyamon is.

TÁJÉKOZTATÁSI IGAZGATÓSÁG

Kiemelt feladatok

- A retrokonverzióhoz kapcsolódóan a teljes szabadpolcos állományanyag (hírlap és könyv) jelzeteinek Amicus-ba történő bevitele, rögzítése;
- A szabadpolcos anyagrészt tartalmi és mennyiségi bővítése, a jelzetrendszer átalakítása a felhasználóbarát kiszolgálás érdekében (jelzeten belül szerző, cím, vagy tartalom szerinti betűrendezése és annak a jelzeten való feltüntetése);
- Felkészülés az EdoD keretén belül az olvasói igények alapján történő digitalizálásra;
- A meglévő nyilvántartási és tájékoztató adatbázisok fejlesztése, frissítése, integrálva a Humán Szakirodalmi Adatbázisba;
- Az elektronikus dokumentumok raktári nyilvántartásának Amicusban történő rögzítése;
- A reprográfiai szolgáltatások kibővítése, ezen belül kiemelten a Matarka-Libinfo-Reprográfia cikk-küldő szolgáltatás elindítása, egységes számlázás kialakítása;
- Az olvasószolgálati és tájékoztató munka ügyeleti átszervezése;
- Az olvasók kiszolgálásának egyszerűsítése: a helyszámok egységesítése és a dokumentumokhoz való hozzáférés szabadabbá tétele (egy alkalommal kérhető könyvek számának növelése, többes példány esetén az eredeti hírlapanyag kiadása);
- Az állományvédelmi mikrofilmmezés során keletkezett negatív mikrofilmek pozitív szolgáltatási példányainak teljes körű elkészítése;
- Az automatikus állományvédelmi hírlap-mikrofilmmezés felváltása a Periodikafeldolgozó Osztály megrendelése alapján;
- A Mikrofilm- és Digitalizáló Osztály, mint új szervezeti egység beindítása, a munkafolyamatok és feladatok újraszervezése;
- Az országos lelőhely-katalógus alapján, az 1801 és 1850 között

- megjelent hazai és külföldi könyvek adatainak beszolgáltatása a MOKKA-R közös katalógus részére;
- A törzsgyűjteményi periodika 2006-ban elkezdett nagyszabású állományrendezésének folytatása;
- A H 46–49 ezres hírlapállomány áttelepítésének befejezése a törökbálinti DEPO-ból, a Régi Fóti úti telephelyünkre;
- A Gyűjteményfejlesztési Bizottság által selejtezésre kijelölt, és a minisztérium által jóváhagyott hírlapok állományból történő kiemelése;
- A szabadpolcos digitalizálási program keretén belül a könyvek folyamatos előkészítése, állományvédelmi kötése, biztosítva azoknak a digitalizálást követően a raktárban történő végleges elhelyezését (3400 kötet);
- A hagyományos dokumentumok károsodásának két leggyakoribb típusa: a savas törékeny papír és a vázson, ezek különböző sérüléseinek mennyiségi és minőségi rendbehozatala.

Az alaptevékenységhez kapcsolódó kiegészítő- és új feladatok:

- A Libinfo online tájékoztató szolgálat működtetése, kiegészítve a Skype adta új lehetőségekkel;
- Az EdoD keretében keletkezett digitalizált dokumentumok metaadatokkal való ellátása és beszolgáltatása az OSZKDK-ba;
- A digitalizált részdokumentumok szolgáltatásának biztosítása az E-Tár keretén belül;
- Irodalomkutatás, dokumentumválogatás, adatgyűjtés, bibliográfiakészítés magán és intézményi megrendelésre;
- A raktári növekedési helyeket felszámolva, az állományrész tömörítése;
- Kiállítási anyagok előkészítése saját és más intézmények számára, a kölcsönzés intézése, a törzsellomány anyagából belső és külső kiállítások összeállítása.

INFORMATIKAI IGAZGATÓSÁG

Kiemelt feladatok:

- Az OSZK Digitális Könyvtárának folyamatos továbbfejlesztése;
- OSZK Digitális Könyvtári dedikált hálózati végpontok kialakítása a kulturális, oktatási intézmények hálózatában;
- Felkészülés a tömeges digitalizálásra;
- Felkészülés a digitalizálási virtuális kompetencia központ kialakítására;
- Katalógusszolgáltatások bővítési lehetőségeinek megvizsgálása: tartalomjegyzék kivonatok beilleszthetősége; címlapképek beilleszthetősége;
- Az AMICUS és a LibriVision új verzióinak bevezetése, az új fejlesztések figyelemmel kísérése;
- Szolgáltatásaink integrálása más szolgáltatásokba, más szolgáltatások integrálása a saját szolgáltatásainkba;
- Az integrált könyvtári rendszer és az online olvasói katalógus állandó fejlesztése;
- Új Amicus modulok beszerzése és üzembe állítása: dezideráta, FRBR;
- Kézirattári fondok kezelésére szolgáló szoftver beszerzése és üzembe állítása;
- Az Amicus tezaszuszkezelő moduljának megvásárlása és a tezaszusz kezdeti feltöltése;
- Az Amicus adatbázisbeli ETO számok tárgyszóvá konvertálása;
- Az integrált rendszerbe bekapcsolandó feladatok, dokumentum-típusok, állományrészek körének meghatározása, a felkészülésben szakmai segítségnyújtás, majd fokozott felügyelet;
- Az OSZK honlapjának fejlesztése akadálymentes könyvtári portál irányába;
- OAI repository továbbfejlesztése;

- Hardver- és szoftvernyilvántartás fejlesztése, folyamatos frissítése;
- MOKKA bővítése új tagkönyvtárakkal;
- MOKKA partnerkönyvtárak folyamatos adatszolgáltatási környezetének kialakítása;
- MOKKA és ODR funkciók összeolvasztásához források keresése.

Az informatikai infrastruktúra fejlesztése keretében:

- A terminál szerverekre áttérés folytatása. Első lépésben az általános irodai szoftverek biztosítása, majd a teljes irodai környezet terminál szerverről történő kiszolgálása. A megfelelő rendelkezésre állás biztosítása terheléelosztással;
- A LAN rendelkezésre állásának növelése redundanciát biztosító elemek beépítésével;
- A számítógép terem modernizálása a megnövekedett igényeknek megfelelően;
- Az intézményben tartott konferenciák internetes közvetítéséhez, és a rögzített videók szolgáltatásához szükséges környezet kialakítása;
- Az informatikai infrastruktúra korszerűsítése program keretében a személyi számítógépek, szerverek, és egyéb informatikai eszközök cseréje;
- Az informatikai infrastruktúra kritikus elemeinek duplázásával a szolgáltatások rendelkezésre állásának növelése;
- Az OSZK számítástechnikai eszközeit nyilvántartó adatbázis folyamatos építése, bővítése a Gazdasági Igazgatóságtól kapott adatok alapján;
- Szoftver leltár elkészítése és a változások folyamatos követése;
- Központi LDAP adatbázis alapú autentikáció kialakítása;
- Az OPM rendszer bővítése a szükséges mennyiségű munkaállomással és szerverekkel;

- Alkalmazások és operációs rendszerek automatikus telepítésének, frissítésének kialakítása;
- A biztonsági szempontok figyelembe vételével az adatok távoli elérésének biztosítása;
- Vírusvédelem kiterjesztése valamennyi munkaállomásra. Ezzel együtt központi vírusvédelmi felügyelet kialakítása;
- Mentések automatizálásának továbbfejlesztése;
- Munkaállomásokról automatikus adatmentés kidolgozása;
- A megjelenő új szoftverek követése. Ahol azonos funkcionalitást nyújt, áttérés az ingyenes szoftverre;
- Hosszútávú adattárolási stratégia kidolgozása;
- Linux alapú szerverek adaptív önvédelmi rendszerének kialakítása;
- IPv6 bevezetéséhez szükséges tervek, tesztek elkészítése;
- SMS gateway beszerzése és a meglévő informatikai infrastruktúrába illesztése.

KÖNYVTÁRI INTÉZET

Kiemelt feladatok

- Az Új Magyarország Fejlesztési Terv könyvtári eszközökkel történő támogatásának koordinálása
- Közreműködés a Portál program projektjeinek kidolgozásában és megvalósításában
- A 2003–2007-es könyvtári stratégiai időszak eredményeinek összegezése

Kutatási és elemző tevékenység

- Közreműködünk az ODR könyvtárak működésével kapcsolatos elemzésekben, vizsgálatokban
- A kistelepusi könyvtárellátási szolgáltató rendszer (KSZR) működésének folyamatelemzése
- Közreműködünk a Regionális Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (RKSZR) megtervezését és létrehozását előkészítő munkabizottságban, szakirodalmi szemlék, háttéranyagok, elemzések készítésével
- Elemezzük az Internet-használat mennyiségi és tartalmi mutatóit a hozzáféréssel rendelkező könyvtárak körében
- Megvizsgáljuk a hazai könyvtárak körében a Magyar diszkográfia használata iránti igényt.
- Használói szokásokra, elégedettségre irányuló vizsgálatot folytatunk le az OSZK-ban
- Folytatjuk a városi könyvtárak szerepváltozásai című kutatást
- Mintaválasztás alapján különböző könyvtártípusokban megvizsgáljuk a könyvtári marketing tevékenység jellemzőit, összegyűjtjük és közzé tesszük a legjobb hazai gyakorlatokat

- A nem nyilvános könyvtárakról készített 2006. évi elemzés tanulmányai alapján kísérletet teszünk a szolgáltatási irányelvek meghatározására e könyvtárakban
- Elemzéseket és számításokat végzünk a könyvtári szolgáltatások költségszámítására, díjának megállapítására
- Feldolgozzuk és elemezzük a minisztérium által átadott 2006. évi szakfelületei jelentéseket, az adatokat beépítjük a szakfelületei adatbázisba
- A NYKJ adatbázist összevetjük a 2006. évi statisztikai adatokkal, valamint a 2006. évi szakfelületei vizsgálatok jelentéseivel.

Fejlesztés

- Januártól megindítjuk az új, php-felületű intézeti honlapot. Folytatjuk az egyes osztályok internetes szolgáltatásait egybefogó adatbázis-felület és az ehhez kapcsolódó adminisztrációs és lekérdező felületek programozását
- Közreműködünk a könyvtári digitalizálási stratégia megvalósítási tervének kidolgozásában és megvalósításában
- Újabb programokat nyújtunk be akkreditációra az OKM Könyvtári Akkreditációs Szakbizottsághoz
- Digitális tananyagokat készítünk a könyvtáros asszisztens és a segédkönyvtáros képzés tanfolyamaihoz
- Elkészítjük a 2006-ban nyomtatásban megjelent ETO konkordanciajegyzékét, az ETO CD-ROM változatát és a módosított raktározási táblázatokat
- A statisztikai adatszolgáltatás tartalmi és formai megújításának, fejlesztésének szakmai irányítása, koordinálása érdekében tovább működtetjük az MSZ ISO 2789 statisztikai szabvány magyarországi alkalmazását előkészítő munkabizottságot

- Ajánlást készítünk a magyar könyvtárak számára: az elektronikus könyvtári szolgáltatások teljesítménymutatói a magyar könyvtári rendszerben címmel (az MSZ ISO/TR 20983: 2004 szabvány alapján)
- Ajánlást készítünk a könyvtárközi dokumentum-szolgáltatás mutatóira (mérésére)
- Közreműködünk a „Könyvtári Minőségfejlesztés 21” projekt 2007. évi feladatainak teljesítésében
- A kísérleti jelleggel meginduló Könyvtári Minerva adatbázist további új adatcsoportokkal bővítjük
- Közreműködünk az „Olvasó Ország” új stratégiai program beindításában
- Jelentősen korszerűsítjük a KSZK könyvtári munkafolyamatait:
- A Könyvtári Figyelő on-line változatának keresési lehetőségeit bővítjük.

Koordináció

- Koordinációs titkári funkcióban részt veszünk az országos digitalizálási stratégia végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására alakult ún. NOKI-bizottság, valamint az OSZK Digitalizálási bizottság tevékenységében, a Regionális Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer minisztériumi munkabizottsága tevékenységében.
- A Magyar Könyvtárosok Egyesületével együttműködve koordinációs szerepet vállalunk a könyvtárosok IT mentor képzésében.
- A Magyar Könyvtárosok Egyesületével, valamint a francia ADBS képviselőivel együttműködve megismertetjük a szakmai közvéleménnyel a LIS Euroguide (CERTIDoc.) két kötetének anyagát, a minősítés megszerzésének lehetőségeit.
- Folytatjuk az iskolarendszeren kívüli képzőhelyek közös műhelymunkájának koordinációját.

Szolgáltatások

Nyilvántartások, adatbázisok

- Ellátjuk a Nyilvános Könyvtári Jegyzék vezetésével kapcsolatos, jogszabályban előírt feladatokat és mindazokat, amiket a minisztérium előír
- Nyilvántartjuk és szervezzük a könyvtárak érdekeltségénél támogatójának lebonyolításával kapcsolatos feladatok ellátását, a jogszabályban előírt feladatok ellátását
- Információ szolgáltatást nyújtunk a nyilvános kölcsönzési jogdíjjal (PLR) kapcsolatos, valamint a szerzői jogi kérdésekben
- Az adatszolgáltató könyvtárak éves statisztikai adataiból össze rendezett és kontrollált formában teljes (T) és válogatott (V) verziót készítünk és teszünk.

Képzés, továbbképzés, tanácsadás

- Figyelemmel kísérjük az EBSCO szolgáltatás használati adatait, további tréningeket szervezünk a szolgáltatás megismertetésére
- Folyamatosan tájékoztatjuk a könyvtáros társadalmat a felsőfokú könyvtáros képzést érintő eseményekről, jogszabály-módosításokról, javaslatokról
- Az utóbbi évtizedek könyvtáros képesítést adó okleveleit feltáró képzési katasztert adatbázisba szervezzük, folyamatosan gondozzuk, a beérkező kiegészítéseket beépítjük
- A felsőoktatási könyvtáros képzési programok (BA, MA, PhD) ismeretében megkezdjük annak elemzését, hogy a Bologna-i szisztémában megszerezhető képesítések milyen munkaköröknek feleltethetők majd meg
- Folytatjuk megkezdett tankönyvsorozatainkat. Tankönyvekkel, oktatási segédanyagokkal látjuk el a hazai és határon túli képzőhelyeket, értékesítjük kiadványainkat
- OKJ-s szakképzési tevékenység keretében segédkönyvtáros tanfolyamot indítunk

- Segítjük a határontúli könyvtárosok továbbképzését, az erdélyi, a vajdasági oktatóbázisokra akkreditált programok megvalósításával. Keressük a lehetőséget újabb oktatóbázisok kialakítására Kárpátalján és Szlovákiában.

A könyvtárak mindennapi működését segítő szolgáltatások

- Módszertani segítséget nyújtunk az új ETO konkordanciájának megoldásaihoz a könyvtári rendszerek használóinak (átjelzetelés, mutatózás stb.).
- Folyamatosan gondozzuk a Köztauruszt.
- ODR információs oldalt működtetünk a KI honlapján.
- A hazai könyvtárak honlapjain fellelhető on-line bibliográfiákat és bibliográfiai adatbázisokat, helyismereti adatbázisokat és bibliográfiákat számba vevő intézeti weboldalt rendszeresen frissítjük, karbantartjuk.
- Az átfogó szakmai faktografikus információs rendszer kialakításához kapcsolódóan összeállítjuk a könyvtáros szakma személyi kataszterét (Könyvtáros ki-kicsoda).
- Figyeljük a könyvtárakat érintő országos pályázati lehetőségeket, azaz pályázati figyelőt működtetünk a honlapon.
- Az országos kutatás-nyilvántartás rendszeréhez kapcsolódva részt veszünk a könyvtári területen folyó kutatások számbavételében.
- Az állománygyarapítási portálon nyújtott szolgáltatásokat bővítjük, új beszerzési forrásokra is kiterjesztjük (pl. antikváriumok, határon túli magyar kiadók stb. számba vétele), folytatjuk a Könyvplusz című szolgáltatást, a külföldi könyvek, folyóiratok és egyéb dokumentumok beszerzési forrásainak tájékoztatóját, a tankönyvek és tankönyvkiadók adatainak közlését.
- A könyvtári fölőspéldány-jegyzékek közreadására létrehozott web-es szolgáltatást működtetjük, az OSZK előválogatási lehetőségének biztosításával.
- Gyűjteményszervezési szaktanácsadás jelleggel segédletet készítünk a kis könyvtárak számára.

- A könyvtárépítéssel és berendezéssel, a könyvtárak költöztetésével kapcsolatos információkat folyamatos frissítjük és bővítjük az Intézet honlapján. Segédletet készítünk a könyvtárépítés vagy felújítás előtt álló könyvtárak vezetői számára, hogyan kell a folyamatot megtervezni és lépésről-lépésre lebonyolítani.
- A biztonságtechnikai, az árnyékolás-technikai, világítástechnikai, állományvédelmi (restaurálási) információszolgáltatást, továbbá az elektronikus (veszélyes) hulladék kezelésével és megsemmisítésével foglalkozó cégek adatközlését folyamatosan bővítjük és frissítjük a KI honlapján.
- A fogyatékkal élők könyvtárhasználatát segítő speciális eszközök jegyzékét kiegészítjük azzal az információval, hogy mely eszközök és szolgáltatások mely könyvtárakban találhatóak meg.
- A hungarológiai kézikönyvtári jegyzéket rendszeres frissítjük, karbantartjuk.
- A határon túli magyar könyvtárak állománygyarapítását támogatjuk alkalmi és rendszeres könyvgyűjtő akciók, illetve a különféle alapítványoknak felajánlott könyvadományok szakmai véleményezése révén.
- Kísérleti jelleggel célzott információs anyagot állítunk össze a határon túli könyvtárak (iskolák) számára a magyar irodalom korszerű elérhetőségeiről.

Könyvtártudományi szakkönyvtári szolgáltatások

- A stratégiai feladatok tematikájához kapcsolódóan, illetve a fenntartó vagy az Intézet egyedi igényei szerint témafigyelést és értéknövelt dokumentációs szolgáltatásokat (szakirodalmi szemlék összeállítása) nyújtunk.
- Bővítjük a távolról elérhető elektronikus szolgáltatások körét.
- Az Intézet tanfolyamaihoz kapcsolódóan könyvtár- és adatbázis-használati bemutatókat tartunk a hallgatók számára – az Oktatási osztállyal közösen.

- A használók számára egyéni képzést és konzultációt indítunk el és működtetünk a könyvtár- és az adatbázisok használatáról.
- Könyvtárbemutatókat tartunk könyvtár szakos főiskolai és egyetemi hallgatói csoportoknak, a bemutatók több módszertani változatának kidolgozásával és kipróbálásával.
- Hallgatókat fogadunk szakmai gyakorlatra (tanévenként előreláthatólag 10 fő), a szakmai gyakorlat során alkalmazandó feladatok körének előzetes megfogalmazásával és közzétételével.
- Törekszünk a differenciált kapcsolattartásra a könyvtáros tanzsékekkel (a KSZK honlapjának szerepeltetése a honlapjukon, hallgatói levelezőlisták felderítése, kommunikáció a képzési bizottsággal stb.).

Egyéb feladatok

- A cigányság kulturális beilleszkedését elősegítő tanulmánykötet szerkesztése, kiadása, mely főként a jó hazai gyakorlatok és kezdeményezések, az integrált könyvtári foglalkozások módszertani megoldásait mutatja be.
- Együttműködési szerződés keretében összehangolt képzési tevékenységet folytatunk a Publika Magyar Könyvtári Körrel közkönyvtári területen a könyvtári esélyteremtés témakörében
- Együttműködési szerződés keretében közös képzési és szakmai módszertani tevékenységet folytatunk a Fővárosi Pedagógiai Intézzel az iskolai könyvtári területen.
- Közös képzési és szakmai fejlesztési tevékenységet folytatunk a budapesti külföldi kulturális intézetek könyvtáraival, valamint a külföldi magyar kulturális intézetek könyvtáraival, könyvtárosaival
- Olvasásfejlesztési tréninget rendezünk a British Council-lal közösen, angol előadóval és trénerrel
- Megkezdjük a magyar könyvtárosok 2008-ban esedékes világtalálkozásának szervezését az OSZK és az MKE támogatásával (prog-

ramterv, szervezőbizottság, támogatók keresése, pályázatok írása stb.).

- A Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, A Könyvtári Figyelő, A Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiája és a Hungarian Library and Information Science Abstracts c. folyóiratok szerkesztése, elektronikus publikálása.

GAZDASÁGI IGAZGATÓSÁG

Pénzügyi és számviteli osztály

Az év folyamán a Könyvtár működéséből adódó napi feladatokon túlmenően:

- Az integrált tárgyeszköz és készletnyilvántató programmodul éles bevezetése után a nyilvántartó rendszer segítségével az éves leltár kiértékelése
h.i.: 2007. január
- A megváltozott feladatrendszernek megfelelő szervezeti struktúra kialakítása
h.i.: 2007. január
- A könyvtáron belüli pénzügyi controlling rendszer kialakítása
h.i.: 2007. március
- A felnőttképzés 7 éves ciklusának lezárása, az elszámolás elkészítése
h.i.: 2007. április
- Új, 7 éves ciklus indítása
h.i.: 2007. januártól folyamatos
- Előkészület a könyvtári minőségbiztosítási rendszer pénzügyi vonatkozásainak bevezetésére
h.i.: 2007. augusztus
- Új iktató, postázó rendszer, tesztelése, véglegesítése
- Üdülési ügyek, üdültetés lebonyolítása, pénzügyi elszámolása
- Norvég pályázat lebonyolítása
- Depo hasznosítása, értékesítés
- Közvetlen banki zsiro rendszeren keresztüli utalás bevezetése
- Revolution számlázási és a PIR rendszer összekapcsolása

Bérgazdálkodási és munkaügyi osztály

A központosított illetményszámfejtéshez való csatlakozásunk után osztályunkra továbbra is kettős ügyintézés, számfejtés és egyeztetés járul.

- Az OSZK közalkalmazottjait és megbízottakat (külső és belső) megillető kifizetések, valamint a béralapon kívüli juttatások számfejtése, levonások végrehajtása, a letiltások átutalása, nyilvántartása.
- Az egyéni (önadózó) személyi jövedelemadó bevalláshoz a törvényben rögzítettek és az APEH előírásai szerint az adó adatlapok elkészítése.
- TÁH által CD-n megküldött bevallás elektronikus úton történő továbbítása az APEH felé.
- 2007. január 1-től a magánnyugdíjpénztári tagdíjak bevallása is elektronikus úton történik az APEH felé.
- Társadalombiztosítási ellátások folyósításával kapcsolatos intézkedések, valamint összesítő elszámolás, a bevallás és statisztika megküldése. NYENYI lapok elkészítése éves szinten.
- Nyugdíjazások, létszámváltozások (új belépők, leépítés), bér és járulék, végkielégítés és felmentések lebonyolítása.
- Az OSZK-val közalkalmazotti jogviszonyba kerülő munkatársakkal kapcsolatos munkaügyi vonatkozású intézkedések megtétele, különös tekintettel a törvényi szabályozás már érvényben lévő és várható módosításaira.
- A bérgazdálkodással kapcsolatos előírt kimutatások, nyilvántartások vezetése, statisztikák készítése, a költségvetési tervek és beszámoló jelentések bérgazdálkodási vonatkozású részeinek kidolgozása.
- (A törvényi követelmények, valamint a megnövekedett feladatok miatt az osztály létszámának egy fővel történő bővítése mellett, az osztályon meglévő számítástechnikai eszközök korszerűsítése szükséges.)

Működés-fenntartási osztály

A napi működés biztosítása:

- A napi és évi két nagytakarítás folytatása zömében külső vállalkozáson keresztül, részben saját takarító személyzettel.
- A technikai rendszerek (villamos, víz-csatorna, fűtés, telefon, fénymásoló-nyomtató rendszer, beléptető rendszer, elektronikus biztonsági jelzőrendszer) üzemeltetése és hibaelhárítása, a rendszeres megelőző karbantartások elvégzése.
- A házon belüli rendezvények tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása (kiállítások installációi, felügyelet, anyagmozgatás, stb.).
- Gépjárművek üzemeltetése, a jelentkező szállítási feladatok megoldása.
- Környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási feladatok ellátása.

Őrzés-védelem és rendészeti feladatok:

- Kapcsolattartás és feladatmeghatározás a fegyveres őrségnek,
- Rendészeti feladatok ellátása (beléptető rendszer és gyorslift díjszedő rendszer üzemeltetése és felügyelete, Sensormatic lopás-gátoló rendszer felügyelete, porta és teremőri feladatok ellátása, szolgálatvezénylések, ellenőrzések).

Felújítási feladatok (fontossági sorrendben):

- Felvonók időszakos kötelező felújítása,
- Klímarendszerek részleges felújító karbantartása,
- Telelift élettartam-hosszabbító felújítás,
- 517. sz. helyiség felújítása,
- Raktári elektromos rekonstrukció utómunkálatai,
- Olvasótermi videorendszer befejezése (5 db kamera cseréje).

Beruházási feladatok:

- Norvég-alap pályázat segítségével a külső nyílászárók cseréje,
- Mélyraktár építés és továbbgondolt fejlesztések gondozása, finanszírozási lehetőségek felkutatása, a témacsokor napirenden tartása a lebonyolító vállalkozással közösen.

A NEMZETKÖZI KÖNYVTÁRBAN MŰKÖDŐ TÁRSASÁGOK ÉS MUNKACSOportok

A *Corvina Alapítvány* az Országos Széchényi Könyvtár működésének támogatására szerveződött. Az alapítvány újjáalakult kuratóriuma: G. Németh György, dr. Gertner László, Hanák Gábor, Juhász Ferenc, Földvári Gábor (elnök), dr. Madas Edit, dr. Monok István, dr. Papócsi László, Rády Ferenc, dr. Varga F. János. A kuratórium titkára: Kiss Barbara. Az alapítvány adószáma: 19020350-2-41, melyre minden évben várjuk a személyi jövedelemadó 1%-áról rendelkező felajánlásokat.

Az Alapítvány működése támogatható az K & H Bank Rt.
10200823-22215673-00000000 számlaszámán is.

MTA Művelődéstörténeti Bizottság

Magyar Elektronikus Könyvtár Egyesület

HUNRA – Magyar Olvasástársaság

MOKKA – Magyar Országos Közös Katalógus Egyesület

Az Országos Széchényi Könyvtár támogatói:

Xerox Hungary Kft.

Egis Gyógyszergyár Rt.

Scriptum Rt.

Arcanum Adatbázis Kft.

Amor Librorum Klub

MKB Bank Nyrt.

NEMZETKÖZI SZERVEZETI TAGSÁG

A könyvtár kiterjedt nemzetközi kapcsolatokat tart fenn a világ számos könyvtárával, tudományos és kulturális szervezetével. Szervezeti tagként részt vesz az alábbi társaságok, egyesületek munkájában:

IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions)

FID (International Federation for Information and Documentation)

EBLIDA (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations)

LIBER (League of the European Research Libraries)

CENL (Conference of European National Librarians)

ADLUG (AMICUS DOBIS/LIBIS Users Group)

ELAG (European Library Automation Group)

EIA (European Information Association)

International ISBN Agency

ISSN International

ICSSD (International Committee for Social Science, Information and Documentation)

Association Internationale des Bibliothèques Musicales

IADA (Internationale Arbeitsgemeinschaft der Archiv-, Bibliotheks- und Graphikrestauraten)

SIBMAS (Société Internationale des Bibliothèques et des Musées des Arts du Spectacle)

OISTAT (A színháztechnika, díszlet- és jelmeztervezés valamint a színház történet és -elmélet nemzetközi szervezete)

Thalia Germanica (A határokon kívüli német színháztársaság nemzetközi szervezete)

Gutenberg-Gesellschaft, Mainz

Gesellschaft für Buchforschung in Österreich

CERL – Consortium of European Research Libraries

TERVEZETT KIADVÁNYOK

Az Országos Széchényi Könyvtár programja, 2007

Az Országos Széchényi Könyvtár éves beszámolója, 2006

Bibliográfiák

Magyar Nemzeti Bibliográfia

(2003-tól csak elektronikus formában)

Magyar Nemzeti Bibliográfia. Könyvek bibliográfiája évi 24 szám, megjelenése folyamatos

Magyar Nemzeti Bibliográfia. Időszaki Kiadványok Repertórium a évi 4 szám, megjelenése folyamatos

Magyar Nemzeti Bibliográfia. Zeneművek és térképek bibliográfiája évi 4 szám, megjelenése folyamatos

Ferenczy Endréné: Magyar Nemzeti Bibliográfia. Időszaki Kiadványok 1921–1944 (CD ROM, és papír kiadás)

Dörnyei Sándor–Szávuly Mária: Régi Magyar Könyvtár III/XVIII. század 2. kötet (1760–1800)

Egyéb időszaki kiadványok

Magyar Könyvszemle (közös kiadás a MTA Irodalomtudományi Intézetével és az Argumentum Kiadóval) évi 4 szám, megjelenése folyamatos

Lymbus (közös kiadás a Klebelsberg Kuno Alapítvánnyal, a Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézettel, a Magyar Országos Levéltárral és a Nemzetközi Magyarástudományi Társasággal) évente megjelenő, megjelenése folyamatos

Könyv, könyvtár, könyvtáros évi 12 szám, megjelenése folyamatos

Könyvtári Figyelő évi 4 szám, megjelenése folyamatos

MAKSZAB (Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiája) évi 4 szám, megjelenése folyamatos

HLISA (Hungarian Library and Information Science Abstracts) évi 2 szám, megjelenése folyamatos

Libri de Libris (közös kiadás az Osiris Kiadóval)

P. Vásárhelyi Judit - Szabó András (szerk.): A Szenci Molnár Albert Sótára megjelenésének 400. évfordulója alkalmából rendezett konferencia előadásai

Kodály a színpadon. Szerk.: Kiss Domokos Dániel, Burda Zita

Nemzeti Teka (közös kiadás a Gondolat Kiadóval)

Voit Krisztina: A magyar szakkönyvtárügy helyzete 1931–1952 + Függelék: Szakkönyvtári Minerva 1938–1952

Kelemen Éva: „Kedves Mici!” – Dohnányi Ernő családi levelezése
Borsos Attila: Magyar időszaki kiadványok újabb repertóriumai. Bibliográfia.

Ekler Péter (szerk.): Közgyűjteményi Tudományos Napok II–III. Kecskemét, Eger

Res Libraria (közös kiadás az Universitas Kiadóval)

Heltai János: A magyarországi könyvkiadás tartalmi összetétele a XVIII. század első felében

Granasztói Olga: Libertinus olvasmányok a XVIII. századi Magyarországon

A Kárpát-medence koraiújkori könyvtárai

Ötvös Péter–Monok István–Zvara Edina: Batthyány Boldizsár könyvtára

Helena Saktorová–Monok István: Thurzó György könyvtára

A Kárpát-medence magyar könyvtárainak régi és ritka könyvei, kéziratai
Rác Emese: A Nagyenyedi Minorita Rendház Könyvtárának
XV–XVII. századi könyvei.

Adattár a XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez
(közös kiadás a Szegedi Tudományegyetemmel)
13/4. Magyarországi magánkönyvtárak 4.
16/5. Erdélyi könyvesházak 5.
19/2. Protestáns intézményi könyvtárak

Bibliotheca Hungarica Antiqua (közös kiadás a Balassi Kiadóval és az
MTA Irodalomtudományi Intézetével)
Debreceni kisnyomtatványok a XVI. századból

Amor Librorum (közös kiadás a Kossuth Kiadóval, klub-terjesztés)
Heltai Gáspár: Krónika az magyaroknak dolgairól. Kolozsvár, 1575
Lackner Kristóf: Coronae Hungariae emblematica descriptio.
Lavingen, 1615
Decsy Sámuel: Osmanographia, azaz a Török Birodalom ... summás
leírása. I–III. rész. Bécs, 1788–1789.
Kis lepkegyűjtő. Budapest, 1915

Margaritae Bibliothecae Nationalis Hungariae (közös kiadás a Vincze
Lászlóval)
A Himnusz kézírata
Clusius, Carolus: Stirpium nomenclator Pannonicus ... Németújvár,
1583 (32 oldal) A pannóniai növénynevek latinul és magyarul.
Neue Zeitung ... Eberau (Monyorókerék), 1587 (20 oldal) Hírek
a törökről.

Magyar Helikon (közös kiadás a Helikon Kiadóval)
Ferdinand Dobner: Der königlichen Freystadt Ödenburg ... Frey-
und Trauben-Schissen (emblémákkal) ... Regensburg, 1698.
Ferdinand Dobner írásait sajtó alá rend.: Kovács József László.

Sorozaton kívül a Széphalom Könyvműhellyel:
Zichy Mihály: Kéthly Anna 100 levele

Digitális Kincstár

Az OSZK Baráti Kör kiadványai
Heltai Gáspár: A részegségnek és tobzódásnak veszedelmes voltáról
való dialógus ... Kolozsvár, 1552. Hasonmás kiadás

Kiállítási katalógusok, mappák, egyéb ismeretterjesztő anyagok
Egy nyomdaműhely titkaiból – 125 éves a Kner Nyomda
Veszedelmes olvasmányok – illusztrált erotikus könyvek a 18. századi
francia irodalomban

Az iskolarendszeren kívüli könyvtári szakképzés füzetei

Továbbképzés felsőfokon

EuroTéka

Alkalmi kiadványok
A Philostratus-corvina. Hasonmás kiadás, OSZK–Pytheas Kiadó,
Bp., 2007
A Mátyás-graduálé (Hapák fotók) Bp., 2007
Képes Krónika (szerk. Karsay Orsolya) OSZK–Helikon Kiadó
(könyv+cd)

Elektronikus kiadványok

A könyvtáros világtalálkozók krónikája 1980–2004 CD-ROM

Nemzetközi együttműködésben megjelenő kiadványok

Vernetztes Europa: Beiträge zur Kulturgeschichte des Buches (a párizsi École Pratique des Hautes Études és az École des Hautes Études en Sciences Sociales, az Universität Leipzig, az Institut für Höhere Studien és az OSZK közös sorozata, az Universitätsverlag Leipzig kiadásában)

Matthias Middell (ed.): Europe en réseaux.

Humanistes du bassin des Carpates I. par. István Monok, Edina Zvara, avec la collab. de Eva Marza. Paris-Turnhout, IRHT-Brepols

Hungarian Studies Review (közös kiadás a kanadai Hungarian Studies Association-nal) (megjelenése folyamatos)

Magyar dokumentumok külföldön

Documenta Hungarorum in Gallia (közös kiadás a Párizsi Magyar Intézettel)

Kövér Lajos (szerk.): Magyar-francia okmánytár 1711–1815

Documenta Bavarico–Hungarica (közös kiadás a Bayerische Staatsbibliothek-vel és a müncheni Magyar Intézettel)

Claudia Fabian–Zsupán Edina: A BSB corvinái

Gabriel Silagi: Magyar plakátok a müncheni gyűjteményekben

Die Hungaria-Sammlung der Franckeschen Stiftungen zu Halle (Verlag der Franckeschen Stiftungen Halle im Max Niemeyer Verlag Tübingen)

Bibliotheca Academiae Hungariae – Roma. Fontes (közös kiadás a római Magyar Akadémiával, az MTA Történettudományi Intézetével és az Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösségével)

Tóth István György (szerk.) *Litterae missionariorum de Hungaria et Transilvania (1572–1717)* Vol. V.